

Izhaja vsak dan s jutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1^{.-}, lanskoletne 2^{.-}; me-
sečna naročnina Din 20^{.-}, za tu-
jino 80^{.-}. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 80-70, 80-69 in 80-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo.
Oglaš po tarifi in dogovoru.
Uprava
v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek, rač. Ljubljana 15.621.

Št. 126

Ljubljana, četrtek, dne 4. junija 1931

Leto II.

66-letnica rojstva angleškega kralja

London, 3. junija. AA. Angleški kralj praznuje danes 66 letnico rojstva. Prejel je čestitke iz vseh delov britskega imperija. Javna poslopja so razvesila zastave. V Hydeparku v Londonu so oddali topovi 21 pozdravnih strelcev. Dopoldne

GEORGE V.

je kralj prebil v buckinghamški palači. Pozneje se je odpeljal v spremstvu kraljice na konjske dirke v Epsom. Tkaka je odposlali približno 1000 stražnikov, ki bodo nadzorovali cestni promet.

Ker je bilo dopoldne vzelo oblačnemu nebu lepo vreme, pričakujejo, da poset konjskih dirk v Epsomu ur je prekosil lanskega. Ze od zgodnjih jutranjih ur je vladal na cestah zelo živahen promet. Proti poldnevju je nastalo na vseh ulicah, ki vodijo v Epsom, živahno vrvenje. Računajo, da bo posetilo konjske dirke do 250.000 ljudi.

London, 3. junija. AA. Snoči je kralj priredil v buckinghamški palači banket. Prisotni so bili waleški princ v spremstvu z drugimi člani kraljeve družine in 56 članov jahalnega kluba. Kralj bo proslavil 66 letnico svojega rojstva s udeležbo na konjskih dirkah v Epsomu.

Volilna reforma v Angliji sprejeta

London, 3. junija. AA. Snoči je spodnja zbornica v tretjem čitanju sprejela volilno reformo z 278 proti 228 glasovom.

Minister Uzunović v Zagrebu
Zagreb, 3. junija. AA. Ob 16:15 je prispel iz Beograda minister brez listnice Nikola Uzunović. V Zagrebu ostane nekaj dni.

Povratak ministra dr. Srskeča v Beograd

Zagreb, 3. junija. AA. Minister pri predsedništvu ministrskega sveta dr. Milan Srskeč se je danes po tridnevem bivanju v Zagrebu vrnil v Beograd. Za bivanja v Zagrebu je dr. Srskeč spremljal Nj. Vel. kralja na potu po hrvatskem Zagorju.

Važna določba za obrtnike

Beograd, 3. junija. AA. Obrtniška zbornica v Beogradu obvešča interese, da mora tuj državljan, ki namerava v naši državi otvoriti obrat, priložiti svoji prošnji potrdilo ministrstva za notranje zadeve in zunanje ministrstva, da med našo in njegovo državo obstoji glede otvarjanja obratov reciprociteta.

Odhod jugoslovanskih bojnikov v Francijo

Beograd, 3. junija. AA. Z davišnjim brzavkom je odpotovala v Francijo delegacija 250 bivših jugoslovanskih bojnikov, da vrne obisk svojim francoskim tovarišem, ki so prišli v Jugoslavijo leta 1929. Med drugimi se je od delegacije na postaji poslovil tudi francoski minister na našem dvoru Emil Dard.

Zagreb, 3. junija. AA. Vlak z odposlanci bivših jugoslovanskih bojnikov je moral na mnogih postajah postati, ker so razne korporacije, šolska mladina in društva priredila bivšim bojnikom prirske ovacije. Posebno svečan je bil pozdrav na postaji v Pazovi, kjer je bilo mnogo Slovkov med občinstvom. Naši bojnikov, ki potujejo v Francijo, so dobili krasne vence s prošnjo, da jih položijo s svojimi francoskimi tovariši na grobove jugoslovanskih junakov v Franciji. Prirsčen je bil nadalje pozdrav na postaji Slavonki Brod. Tu so se jim pridružili odposlanci iz Bosne in Hercegovine. Ob 16:20 je vlak prispel v Zagreb, kjer je vstopilo 25 odposlancev iz Zagreba, nakar je vlak nadaljeval pot v Francijo.

Dopusti za davčne in finančne uradnike

Beograd, 3. junija. AA. Minister financ je dovolil davčnim in finančnim uradnikom dopust, ako se udeležijo izredne skupščine svojega združenja. Skupščina bo 21. t. m. O trajanju dopusta odločajo direktorji finančnih direkcij.

Nj. Vel. kralj in kraljica med narodom

Med vladarjem in narodom ni več posredovalcev - Vladar se sam pogovarja s kmeti
Nj. Vel. kraljica pri polaganju temeljnega kamna srednješolskega zavetišča v Zagrebu
Sijajni sprejemi vladarja v hrvatskem Zagorju

Zagreb, 3. junija. Davi ob 7:30 je krenil Nj. Vel. kralj z avtomobilom iz Zagreba, da obišče še druge kraje Zagorja, posebno vzhodni del. V avtomobilu se je vozil z Nj. Vel. kraljem ban Savske banovine dr. Ivo Perović, ostalo spremstvo Nj. Vel. kralja pa so tvorili minister dvora Bogoljub Jeftić, maršal dvora general Dimitrijević, minister pri predsedništvu ministrskega sveta dr. Srskeč, minister za kmetijstvo Sibenik in minister Neudorfer. V vseh vaseh je bilo zbrano ljudstvo v gostem špalirju ob cestah, dasi je bil delovni dan. Z burnim vzklikanjem je pozdravljalo ljudstvo svojega vladarja. Iz Zagreba se je vozil Nj. Vel. kralj preko Sesvet, Dugega sela, Božjakovine, vedno pod slavaloki in ob vzklikanju ljudstva. Ob 9. je Nj. Vel. kralj došel v Vrbovac. Tu so sprejeli Sokoli, ognjegasci, razna društva, šolska mladina in ljudstvo svojega kralja. Burnega vzklikanja in manifestacij ljubljenu vladarju ni hotelo biti konec. Načelnik občine Vrbovec je pozdravil Nj. Vel. kralja v imenu občin Vrbovac in Gradečka. Dejal je, da je ljudstvo nestrpno pričakovalo ta svečani trenutek, ko more pozdraviti ljubljene kralja v svoji sredi, kralja, za katerega je vedno pripravljeno žrtvovati svoje imetje in svojo kri. Toda župan je le s težavo končal svoj govor, kajti vzkliki so bili tako burni in glasni, da se besede posameznika niso mogle slišati. Nj. Vel. kralja sta pozdravila nato še župnik Kolarić in župnik Gajić iz sosednjega Salnika. Nj. Vel. kralj se je podal v dvorišče šolske zgradbe, kjer je šolska deca priredila živo sliko Jugoslavije. Nj. Vel. kralj je bil videti izredno vzradoščen nad lepim sprejemom. Razgovarjal se je s predstavniki različnih združenj. Nato je Nj. Vel. kralj z avtomobilom nadaljeval pot v Lavrečino, kjer je obiskal dečje zavetišče v starem velikaškem dvorcu.

Od tu se je odpeljal v Tkalec Zgornji, kjer ga je pozdravil grško-katoliški duhovnik. Tudi tu kakor na vsem potu je prirejalo ljudstvo Nj. Vel. kralju burne ovacije. Nato je Nj. Vel. kralj nadaljeval pot v Veliki Raven, kjer je bil na velikem trgu postavljen lep slavalok. Ljudstvo se je tu zbralo iz vse okolice. Načelnik Ivan Parbir je v svojem govoru orisal srečo ljudstva, da more videti ljubljeno osebo vladarja v svoji sredi. Neki učenec ljudske šole je zelo lepo in inteligentno deklamiral neko pesem. Nj. Vel. kralj je stopil k dečku ter ga vprašal, kaj misli napraviti, ko bo končal šolo. Deček je Nj. Vel. kralju odgovoril, da želi obiskovati najprej gimnazij, potem pa stopiti v seminar. Nj. Vel. kralj se je obrnil nato k svoji okolici er dejal, naj se pobrigajo za to, da bo mogoč deček izvršiti svojo namero.

Blagoslovitev temeljnega kamna srednješolskega zavetišča v Zagrebu

Zagreb, 3. junija. Danes dopoldne je bilo v Zagrebu slavnostno blagoslovljenje temeljnega kamna srednješolskega zavetišča v Meduličevi ulici. Zavetišče se bo gradilo v dvorišču zgradbe državne šolske poliklinike, ki jo je v toku poslednjega bivanja v Zagrebu obiskala Nj. Vel. kraljica Marija. Ze ob 10. se je začelo zbirati ljudstvo, posebno pa šolska deca, okoli zgradbe poliklinike. Kmalu nato so prišli razni predstavniki in odlične osebe, med njimi minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Nikola Precca, nadškof dr. Ante Bauer, armijski komandant general Marić, divizionar general Ječmenić, podban Hadži, rektor univerze Belobrk, mestni načelnik dr. Srkulj z gospo, ševilni univerzitetni profesorji, ravnatelji zagrebških srednješolskih zavodov, predstavniki diplomatsko-konzularnega zbora ter zastopniki raznih kulturnih, prosvetnih, socialnih in znanstvenih ustanov. Dvorišče, kjer se bo gradilo zavetišče, je bilo slavnostno okrašeno z zastavami in zelenjem. Nasproti mestu, kjer je bil položen temeljni kamen, so zgradili z zelenjem okrašen prestol za Nj. Vel. kraljico. Nad prestolom je bila napravljena prekrasna krona iz samega svežega cvetja. Mesta za odlične predstavnike so bila pregrnjena s preprogami. Ob 10:45

je došel avtomobil z adjutantom Nj. Vel. kraljice polkovnikom Lekom, znak, da bo kmalu prišla Nj. Vel. kraljica Marija. Nekoliko pred 11. uro je došla Nj. Vel. kraljica v spremstvu dvorne dame ge. Švrljugove. Ze od daleč se je moglo čuti navdušeno vzklikanje ljudstva, ki je pozdravljalo Nj. Vel. kraljico v avtomobilu v bližnji ulici. Tudi pred zgradbo poliklinike je sprejelo Nj. Vel. kraljico burno vzklikanje ljudstva. Nj. Vel. kraljico je sprejel pred vhodom minister za socialno politiko in narodno zdravje Nikola Precca skupno s predsednico odbora za zgraditev zavetišča grofico Drašković. Predstavnica poliklinike ga. dr. Ristvorić je pozdravila pri vходу Nj. Vel. kraljice s kratkim pregrnantnim govorom. Predala je Nj. Vel. kraljici kito cvetja. Nj. Vel. kraljica je odšla nato v spremstvu dvorne dame ge. Švrljugove, ministra za socialno politiko in narodno zdravje dr. Precca, šefa policije dr. Bedekovića in adjutanta Leka v dvorišče, kjer jo je potem, ko je srednješolski pevski zbor odpel državno himno, pozdravila z lepim govorom predsednica odbora za zgraditev zavetišča grofica Drašković. Poleg prestola je čakal nadškof dr. Bauer v spremstvu duhovništva v svečanih ornatih. Nj. Vel. kraljica se je vsedla na prestol ter podpisala povelje. Povelje so pod-

pisali za njo vsi ostali odlični predstavniki. Povelje so utaknili v kovinasto cev, ki so jo hermetično zaprli. Nj. Vel. kraljica se je nato dvignila ter odšla v spremstvu predstavnikov odbora in nadškofa dr. Bauerja k temeljnemu kamnu. Tu je nadškof dr. Bauer opravil svečano blagoslovitev in zazidal povelje v temeljni kamen. Nj. Vel. kraljica je udarila nato tradicionalno trikrat s kladivom po kamnu, nakar je šolska deca zapela »Tebe Boga hvalimoc. Nj. Vel. kraljica se je vrnila na prestol, kjer jo je pozdravil neki srednješolski učenec z ognjevitim nagovorom, neka učenka pa ji je predala prekrasen šopek cvetja. Nj. Vel. kraljica je imela nato cerce ter se pogovarjala z uglednimi članicami odbora, tako z go. Doro Švrljugo-Hotovy, Nišo Hofiler in drugimi.

Nekoliko minut je ostala Nj. Vel. kraljica v razgovoru z nadškofom dr. Bauerom, ministrom za socialno politiko in narodno zdravje dr. Nikolom Precco, nato pa je odšla proti izhodu. Spremljali so jo burni vzkliki »Naj živi Nj. Vel. kraljica! Naj živi Nj. Vel. kralj! Naj živi pokrovitelj srednješolskega zavetišča Nj. Vis. princ Andrej! Naj živi kraljevski dom! Srednješolski pevski zbor je ponovno zapel državno himno, Nj. Vel. kraljica pa se je med burnimi vzkliki ljudstva odpeljala v mesto.

V Križevcih, v Carevdaru in v Sokolovcih

Križevci, 3. junija. Na glavnem trgu v Križevcih je bil postavljen slavnostno okrašen slavalok z napisom: »Dobro nam došel! Okoli slavaloka so se zbrala razna društva, šolski otroci in velika množica ljudstva ter zastopniki oblasti in duhovništva. Načelnik Kolarić je pozdravil Nj. Vel. kralj z dobrodošlico in se mu v imenu meščanov zahvalil, da jim je dal priliko, da vidijo svojega kralja iz oblička v obličje. Burni vzkliki: »Živel kralj!« so prejeli njegove besede.

Banski svetnik dr. Hanžek je nato predstavil Nj. Vel. kralju zastopnike raznih društev. Za vsakogar je imel Nj. Vel. kralj ljubezno besedo. Najdelj se je pomudil pri sokolski četi, ki jo je vodil starešina Vladimir Heme. Nato je Nj. Vel. kralj odšel v gasilski dom, ki se imenuje »Dom kraljevića Tomislavac. Pred Domom ga je pozdravil vodja gasilske čete Zagar. Prosil je kralja, naj se vpiše v knjigo, da bi ljudje za zmerom imeli spomin na to, da je bil kralj v njihovem mestu.

Nato je Nj. Vel. kralj odšel v šolo. Tam ga je pozdravil s petjem otroški zbor. Uče-

nec Matić je recital pesemco. Nato je Nj. Vel. kralj krenil v unijskoto katedralo, kjer ga je ob vrodu pozdravil vikar križevske eparhije Stajatović. Nj. Vel. kralj je prisostvoval cerkvenemu obredu, nato pa si je ogledal še poljedelsko šolo, gimnazijo in nekatere druge ustanove.

Nj. Vel. kralj se je nato s svojim spremstvom odpeljal v avtomobilu v Carevdar. Tam ga je pozdravil župnik Zerec, v Sokolovcu pa ga je pozdravil načelnik Mijačić. Nato je Nj. Vel. kralj krenil v Veliko Mutinjo. Tam so njemu na čast postavili prekrasen slavalok. Učitelj Nikola Desanović in župnik Vuković sta v prisrčnih besedah pozdravila Nj. Vel. kralja in izrazila radost tamošnjega ljudstva, da ga vidi. V Mutinji reki Nj. Vel. kralj ni stopil z avtomobila, nego je v njem sedeč sprejemal ljubezne pozdrave, ki so mu jih izrekli učitelj Kapić in šolska mladina. Tudi tu je ljudstvo z navdušenimi vzkliki pozdravljalo svojega vladarja.

Nato se je Nj. Vel. kralj odpeljal v Koprivnico.

Sijajen sprejem v Blagovici, Virju in v Gjurgjevcu

Belovar, 3. junija. Iz Koprivnice je Nj. Vel. kralj nadaljeval pot zmagoslavja po široki in plodni Podravini. Vseposod ga je ljudstvo z navdušenjem pozdravljalo. Iz Koprivnice je vladar najprej prišel v Blagovico. Tam je Nj. Vel. kralja pozdravil tamošnji rudarski inženjer. Nj. Vel. kralj se je zelo zanimal za delo in razmere v rudniku. Nato je krenil dalje v Novi grad Podravski. Tam so ga sprejeli kmetje na konjih in Sokoli, ki so šli Nj. Vel. kralju daleč iz mesta naproti. Sredi mesta je bil postavljen velik slavalok z napisom: »Zivel prvi jugoslovanski kralj Aleksander I. Karagjorgjević!« Pokali so možnarji in ljudje so navdušeno vzklikali in pozdravljali svojega vladarja. Nj. Vel. kralja je pozdravil v imenu prebivalstva načelnik Gjuro Ljubić, ki je obenem tudi starešina tamošnjega Sokola. Prav tako je pozdravil Nj. Vel. kralja inženjer agronom Roguja, neka deklica pa je v kratkih besedah izrekla Nj. Vel. kralju dobrodošlico in mu predala šopek cvetja. Neki deček je Nj. Vel. kralja pozdravil s pesmico, toda ko je kralja pogledal v obraz, se mu je zataknilo. Nj. Vel. kralj je dečka ljubezljivo objel in ga potrpiljal po ramenu ter se je stvar srečno končala. Nj. Vel. kralj se je razgovarjal z učitelji in kmetji, nato pa je nadaljeval pot v Virje.

Pred Virjem je Nj. Vel. kralja sprejela sokolska konjenica in kmetje s prapori.

Vladar je s svojim spremstvom šel na trg do velikega slavaloka, kjer mu je godba zasvirala himno. Tam je imel kmet Šrebar kratek in prisrčen nagovor, v katerem je Nj. Vel. kralju izrekla dobrodošlico. Nato je neka učenka deklamirala pesemco. Vladar je stopil k učitelju Englu, in ga vprašal kako je zadovoljen z učenci, kakšen je je šolski material in podobne stvari. S kmetom Čikom se je Nj. Vel. kralj razgovarjal o kmetijskih rečeh.

Nato je Nj. Vel. kralj nadaljeval pot proti Gjurgjevcu. Ves čas so ga ljudje navdušeno pozdravljali. Tudi tam je bil postavljen velik slavalok z napisom: »Dobro nam došel, beli orek!« Do slavaloka sta Nj. Vel. kralja spremlili kmetka in sokolska konjenica. Na čelu množice ljudi je pozdravil Nj. Vel. kralja Tomo Jabžabetić. V svojem govoru je med drugim proslavljal dan, ko je ljudstvo imelo priliko videti v svoji sredi svojega kralja. Nj. Vel. kralj se je razgovarjal z zastopniki iz ljudstva, nato pa sta mu bila predstavljena dva kmeta iz Ferdinandovcev, ki so tik meje na Dravi. Kmeta sta mu prinesla pozdrave z meje in mu izrekla vdanost in zvestobo vsega tamošnjega prebivalstva. Nj. Vel. kralj se je zanimal za gradnjo cerkve, ki je očitno nova.

Tri kilometre od Gjurgjevca se je vrsta avtomobilov ustavila, tam jo je namreč čakal dvorni avtomobil, ki je privozil iz Za-

greba in imel s seboj obed za Nj. Vel. kralja.

Nj. Vel. kralj je s svojim ožjim spremstvom krenil na bližnji travnik, tja so prinesli mizo in Nj. Vel. kralj je tamkaj s svojim spremstvom pokosil. Bil je jako dobro razpoložen in se je mnogo šalil s prisotnimi.

Triumfalen sprejem Nj. Vel. kralja v Belovaru

Belovar, 3. junija. Danes ob 15-15 so zapeli v Belovaru zvonovi in zagrmeli možnarji: prvič v zgodovini mesta Belovarja je stopil na njegova tla ljubljenski kralj. Vse je završalo, ljudje so s skrajno napetostjo pričakovali trenutka, ko zagledajo Nj. Vel. kralja, da mu z burnimi vzkliki pokažejo svoje občutke do njega.

Ob vходу v mesto je bila postavljena častna četa 42. pešpolka z godbo pod poveljstvom podpolkovnika Krešimirja Filipiča. Nj. Vel. kralj je stopil iz avtomobila in sprejel raport od komandanta mesta in komandanta polka. Ko je Nj. Vel. kralj pregledal častno četo in pozdravil vojaške, je spet sedel v avtomobil ter se po ulicah peljal do slavoloka. Ves Belovar je kipel od ponosa, ko je zagledal svojega kralja. Osvoboditelja in združitelja. Vse je bilo zbrano: šolska mladina vseh šol, nižjih in srednjih, meščani in kmetje, intelektualci in preprosti delavci — vsi so medseboj tekmovali, kako bi lepše izrazili Nj. Vel. kralju svojo ljubezen in navdušenje.

Pred mestno posvetovalnico je bil postavljen velik slavolok. Na njem je bil napis: »Živel kralj! Živela močna in enotna Jugoslavija! Dobro nam došle!«

Pred slavolokom je Nj. Vel. kralj stopil iz avtomobila, in tam ga je v imenu prebivalstva z zanosnimi besedami pozdravil mestni načelnik in banski svet Stepan Šiftar, naglašujoč globoko ganjenost ljudi, ki čutijo ljubezen, zvestobo in udanost do vzvišene osebe kraljeve in neskončno hvaležnost za dobroto, ki jih prebivalstvo sprejema od svojega kralja.

Dve deklici sta nato Nj. Vel. kralju ponudili kruha in soli, sokolice N. Ivančević pa mu je predala šopek rdečih rož, simbol sokolske ljubezni, vdanosti in zvestobe. Med navdušenim vzklikanjem desetstisočev ljudi, ki so se zbrali na trgu pred posvetovalnico, je Nj. Vel. kralj stopil v belovarsko posvetovalnico.

Mestna posvetovalnica je bila jako okusno okrašena, za Nj. Vel. kralja pa sta bili pripravljene dve posebni sobi. V posvetovalnici je vladar sprejel zastopnike državnih in samoupravnih oblasti in narodnih, kulturnih in humanitarnih društev ter korporacij.

Iz posvetovalnice je Nj. Vel. kralj izven programa krenil proti sokolskemu domu, ki je najmonumentalniji sokolski dom v državi.

Prekrasni dom je Nj. Vel. kralju zelo ugajal in je pristrčno apeliral na Sokole, naj še nadalje tako intenzivno delujejo na narodnem polju za idejo našega edinstva.

Izpred Sokolskega doma je Nj. Vel. kralj v spremstvu načelnika Šiftarja odšel v banovinsko bolnico, ki je takisto ena izmed najmodernejših v državi in ki ima največji kirurški oddelek. Vladar se je tu spustil v pogovor z mnogimi bolniki. V bolnici je ostal 10 minut.

Avtomobil se je nato spet obrnil skozi gnečo množice po mestnih ulicah pred mestno posvetovalnico. Tam je stopil iz avtomobila mestni načelnik Šiftar, ki mu je Nj. Vel. kralj rekel pred zbranim ljudstvom to-le:

»Zelo sem vradodšen, da me je danes meščanstvo in kmetstvo ljudstvo našega mesta tako tople sprejelo. Prosim vas, sporočite vsemu prebivalstvu moje kraljevske pozdrave. Obljubim, da se ponovno vrnem k vam.«

Burni klici in vzklikanje so dali duška veselju zbranih množic nad tem najvišjim priznanjem.

Vrsta avtomobilov je nato nadaljevala pot do Cazma, mestni svetovalci pa so spremljali Nj. Vel. kralja do skrajnih koncev mesta, ki so pet kilometrov od osrčja mesta. Vso to dolgo pot so stali ljudje v tesnem špalirju na obeh straneh ceste in navdušeno pozdravljali svojega vladarja.

Nj. Vel. kralj se je v Belovaru mudil celo uro.

Pred ustanovitvijo Zavoda za pospeševanje obrti v Beogradu

Beograd, 3. junija. AA. V zvezi s svojim prejšnjim sklepom, da ustanovi Zavod za pospeševanje obrti, je uprava beogradske gospodarske zbornice sklenila, da pošlje svojega predsednika in tajnika v Nemčijo, kjer si bosta ogledala take zavode v Berlinu, Hannoveru in Karlsruhe in proučila njih ureditev in poslovanje. Delegata odideta na to študijsko potovanje še ta mesec.

Imenovanja

Beograd, 3. junija. Za upravnika državne bolnice v Ljubljani je imenovan dr. Fran Gerlovič v 4/II, za šefa oddelkov v 4/II dr. Bogdan Derž in dr. Jernej Demšar, za primarija v 6. skupini pa dr. Josip Lapajne. — Za kontrolorja za kontrolo mer pri sreskem načelniku v Ljubljani je postavljen Josip Zlotarič iz Velikega Bečkereka po potrebi službe.

Izid državnozborskih volitev v Romuniji

Vladna skupina bo imela okoli 300 poslancev -- Rezultat volitev je narod pozdravil z navdušenjem -- V parlamentu bodo zastopane vse stranke in skupine

Bukarešta, 3. junija. AA. Rador poroča: V notranjem ministru urejujejo volilne rezultate in razdelitev poslaniških mandatorov. Volilna udeležba je znašala 2-4 milijona ljudi. Vlada je dobila 70% glasov in bo imela več ko 300 mandatov, narodna kmetijska stranka je dobila 16% glasov in prejme 20 mandatov. Jurij Bratianu je dobil 7% glasov in dobi 9 mandatov, za generala Averesa je glasovalo 5 do 6% volilcev in prejme 7 mandatov. Madžarske stranke dobe približno 12 mandatov. Stranke Lupuja, protizidovske lige, socialnih demokratov in liga zoper oderuhe, ki je bila koalirana s Perejem, dobe več ko

zabtevana dva odstotka in bodo zastopane v parlamentu. Negotovo je, ali bo židovska stranka imela ta minimum. Komunisti ga dozdaj nimajo. Liberalci in Nemci so kandidirali na listah narodne unije.

Listi naglašajo, da je rezultat volitev zbudil veliko navdušenje. Volitve so potekle v redu in brez vsakršnih incidentov v popolni svobodi. Tako bodo stranke v parlamentu zastopane v razmerju svoje moči. Listi z zadovoljstvom ugotavljajo, da bo parlament zastopstvo vseh strank in skupin, in naglašajo, da bo vlada razpolagala z veliko večino in bo tako mogla izvesti svoj program.

Spor med Vatikanom in rimsko vlado

Silna napetost na obeh straneh -- Neuradna pogajanja -- Zborovanja velikega fašistovskega sveta -- Udanostne brzojavke škofov Sv. Očetu -- Brzojavka zagrebskega nadškofa dr. Bauer-ja

Rim, 3. junija. V krogih, ki imajo z Vatikanom dobre zveze, se govori, da bo odločitev italijanske vlade, ali naj se katoliški klubi in društva zopet obnove, padla še danes. V Vatikanu vlada velika napetost. Sv. Oče celo dopolne ni zapustil svoje sobe, po hodnikih v Vatikanu pa se zbirajo gručice visokih cerkvenih dostojanstvenikov, ki se pogovarjajo o položaju.

Rim, 3. junija. Med Vatikanom in rimsko vlado vlada začasno nekakšno premirje, ker čakata obe stranki na izid pogajanj, ki pa jih ne vodijo diplomati, ampak posebne zaupne osebe. Mnogi upajo, da bo spor mirno poravnal.

Rim, 3. junija. n. V palači Venezia se je danes popoldne ob 16. uri sestal veliki fašistovski svet. Na dnevnem redu zborovanja je bilo predvsem vprašanje o sporu z Vatikanom. Veliki fašistovski svet je določil nove smernice za nadaljnje postopanje fašistovske vlade v tem sporu. Čeprav še ni bilo izdano uradno poročilo o sestanku velikega fašistovskega sveta nihče v vsej Italiji ne dvomi, da so rezultati posvetovanj te vrhovne fašistovske instance v skladu z dosedanjim postopanjem državnih oblasti. Sinoči so se pred palačo Venezia vršile velike protikatoliške demonstracije in fašisti so odločno zahtevali energične korake proti vlatikanskemu

stareu, ki se drzne nastopiti proti fašizmu.

Zagreb, 3. junija. k. Zagrebski nadškof dr. Ante Bauer je poslal kot predsednik škofijskih konferenc jugoslovanskega episkopata papežu brzojavko, v kateri je izrazil sožalje zaradi preganjanja katoliške akcije in razpuščanja katoliških mladinskih organizacij. To sožalje in ob enem protest proti postopanju fašistovskega režima, je izrazil v svojem imenu kot vodja jugoslovanskega klera in v imenu jugoslovanskih vernikov. Istočasno je izrazil popolno solidarnost z Vatikanom.

Rim, 3. junija. »Osservatore Romano« objavlja dolgo vrsto vdanostnih brzojavk Sv. Očetu iz vseh delov sveta, kjer se postavljajo papeževi častilci v njegovem sporu z rimsko vlado popolnoma na papeževo stran. Ameriški in angleški škofje govore o neutemeljenosti italijanskih napadov na sv. Stolico.

Rim, 3. junija. d. Časopisna kampanja je za zdaj prenehala. V Imoli so fašistične skupine izrazile spoštovanje tamošnjim kapucincem, ker se bavijo samo z verskimi stvarmi, ne pa s politiko. V Rimu pa je kardinal državni tajnik Pacelli ob proslavi svojega godu posebno tople pozdravil kot svojega odličnega sodelavca monsignora Pizzarda, ki ga je časopisje v kampanji proti katoliški akciji najbolj napadalo.

Blamaža tujih plačancev

Vsi trije Hrvatje pred dunajskim sodiščem oproščeni

Dunaj, 3. junija. d. Danes se je končala tri dni trajajoča razprava proti trem Hrvatim, ki so jih obdolžili, da so poskušali umoriti Perčeca. Sodni dvor se je po petletnem posvetovanju ob 8-15 zvečer vrnil v sodno dvorano in razglasil glede vseh treh obtožencev oprostilo razsodbo v stvari poskušenege umora. Obsojen je bil Tomljenović na 15 šilingov globe po orožnem patentu, druga dva pa sta bila zaradi prestopka po orožnem patentu in zaradi nepravilnega potnega lista obsojena vsak na 14 dni zapore. Državni pravdnik je prijavil ničnostno pritožbo. Zato ostanje obtoženci še naprej v zaporu, ker je pri njih kot inozemcih opravil sum, da bi pobegnili.

S tem zaključkom so padle sramotno v vodo mahinacije dunajske emigrantske kolonije, ki je na podel način pripravila to obtožbo.

Dunaj, 3. junija. d. Vrhunec današnje razprave proti obtožbenim trem Hrvatim Tomljenoviću, Cvergerju in Beloševiću je bil, da je branitelj dr. Babnik predložil sodnemu dvoru v prečitano overovljen nemški prevod razsodbe, po kateri sta bila dr. Gustav Perčec in dr. Ante Pavelić radi svojih izjav v Sofiji obsojena na smrt. Dalje je bila prečitana razsodba v zadnjem beogradskega terorističnem procesu, in sicer v podrobnosti tisti del razsodbe, ki se tiče na 15 let obsojenega Domitrovića Ignaca. Med drugim so bili prečitani tisti odstavki, v katerih se kvalificira postopanje madžarskih oblasti. To se je zgodilo radi tega, ker je večeraj hotela nastopiti kot znamenita priča žena pravkar omenjenega Domitrovića proti obtožbenemu Cvergerju, katerega je dolžila, da je nastopal kot policijski agent in je pri njej doma izvršil hišno preiskavo. Cverger sam je pa dokazal, da je bil tisti čas v bolnici za jetične. Večraj se je odkrilo, da je bil Domitrović v Perčecovi službi kot nadzornik nekega ribnika, ki ga ima ob Dravi. Ko so Domitrovićevo ženo pred sodiščem vprašali, ali ve da je v Beogradu obsojen Domitrović njen mož, je to zanikala.

Popoldne ob 4. so se začeli pledejeji. Po triletnem govoru državnega pravdnika so nastopili branitelji, in sicer: dr. Viktor Stadler za Tomljenovića, dr. Babnik za Cvergerja in dr. Cović, Plenković za Beloševića. Dr. Babnik je med drugim ostro zavračal tisti del obtožnice, ki je bil spisan, kakor da je bil prepisan iz »Gričca« in iz Perčecovega zapisnika. Razjasnil je, da so informacije ki jih je dala policija državnemu pravdniku, popolnoma nepravilne. Poudaril je, da gre za zadozvo, ki so jo Perčecovi ljudje iztaknili v svoji psihozi bojazljivosti, na drugi strani iz razlogov politične reklame za sebe. Pokazal je, da ne gre tu za resne politike, bi jih bilo treba vpoštevati, temveč za politikastru, ki se iz egoističnih razlogov gerirajo za politike.

Dr. Cović-Planković je odločno ugovarjal tajnim informacijam policije, ki jih pred sodiščem ni bilo nikdar mogoče dokazati. — Vsa stvar

izgleda, kakor da hoče znana gospoda na temelju krivih informacij vprijeti pred sodiščem neko predstavo, pri kateri bi se napadala neka sosedna država, s katero Avstrija živi in hoče živeti v najboljših odnosih. Tista gospoda bi rada sebe poveličevala in hkrati pokazala svojim dobrotnikom, ki jo vzdržujejo in plačujejo, da je za nje opravila neko koristno in važno opravilo.

Zagrebski proces

Zagreb, 3. junija. k. V procesu proti Hraniloviću je bil danes prvi zaslišan priča Anton Binički, ki so ga pripeljali iz kaznilnice v Požarevac, kjer je zaprt zaradi komunizma. Priča je izjavil, da se ni nikoli razgovarjal z Baikom. Nato so prečitati poročilo stražnika Blagovića o dogodkih pred mestno hišo v Petrovi ulici. Nadalje so prečitati poročila varnostnih organov, ki so zaslišali očitve teh dogodkov, poročilo o hišni preiskavi v Hranilovićevem stanovanju in poročila o zaslišanju posameznih obtožencev in končno še zapisnik o zaslišanju Hranilovića dne 1. novembra leta 1929. Hranilović je izjavil, kakor naveda ta zapisnik, da mu je nekoč pisal Herceg s Sušaka, naj ga priča-kuje na postaji, ni pa navedel vzroka zakaj. Ko je Hranilović prišel na postajo, je dočkal Hercega, kaj je imel s seboj aktovko, Herceg ga je prosil, naj mu pomaga odnesti 2 kovčega na Ribnjak k Horvati materi. Vprašal je sicer Hercega, kaj je v kovčegu, a Herceg mu ni dal pozitivnega odgovora. Na vprašanje, kdo je vse to organiziral, in kdo je poslal orožje, je Hranilović pri preiskavi izjavil, da je govoril z Režekom, da je iz razgovora z Režekom sklepal, da sta vse to pripravila Pavelić in Herceg. Režek mu je dejal, da obstojajo v inozemstvu hrvatske organizacije, ki delujejo na vso moč. Podpirajo pa jih nekatere države. Predsednik je prisotnega obtoženca vprašal, kaj ima pripomniti k temu poročilu. Hranilović pa je odgovoril, da je že povedal, v kakšnih okolištinah je dal te izjave in da jih zaradi tega ne more priznati kot svoje dejanje. Izjavil je še, da so njegove izjave le one, ki jih je dal pred sodni-ki. Razpravo so nato prekinili in se bo v petek nadaljevala.

Uspeh velesejma v Novem Sadu

Novi Sad, 3. junija. AA. Uprava razstave in sejma v Novem Sadu je uredila podatke o razstavi in sejmu, ki je bil prejšnji mesec v Novem Sadu. Sejma se je udeležilo 212 razstavljalcev, večinoma tekstilne industrije, industrije za pohištvo in trgovci s poljedelskimi stroji. Kupčij je bilo sklenjenih za 7 milijonov Din. Razstave in sejem je obiskalo 12.000 ljudi, od tega 5800, ki stanujejo izven Novega Sada.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 3. junija. (d). Skrajna pretežno jasno; med dnevom se bo temperatura močno menjala.

Važna izprememba v upravi avstrijskih državnih železnic

Dunaj, 3. junija. d. Glavni odbor avstrijskega narodnega sveta je danes po večurni razpravi sprejel z 11 proti 8 glasovom socialnodemokratski predlog, s katerim se vlada poziva, da na osnovi § 9 zakona o zveznih železnicah takoj odpokliče dr. Straffello z mesta glavnega ravnatelja avstrijskih zveznih železnic. Za socialnodemokratski predlog so glasovali poleg socialnih demokratov tudi velenemci in kmetička zveza. Proti so glasovali krščanski socialci, hajmverovski blok pa se je vzdržal glasovanja.

S tem zaključkom je glavni odbor likvidiral afero, ki je dolgo časa zaposljevala na samo časnike, temveč tudi sodišča in je preteklo jesen celo izzvala vladno krizo.

Dr. Straffella, ki je bil prej ravnatelj graške električne cestne železnice, je bil na pritisk štajerskih krščanskih socialcev posebno poslanca dr. Rintelena, kakor tudi na pritisk heimwehrov takoj po nastopu takratne Vaugoinove vlade imenovan za glavnega ravnatelja avstrijskih zveznih železnic, ne glede na to, da je bil v tiskovnem procesu proti »Arbeiter-Zeitung« i obsojen in so bile njegove kupijske prakse zlasti pri nakupu in prodaji zemljišč in stanovanj sodno označene kot nečedne in nekorektna. Dr. Straffella je kakor znano vložil pritožbo proti tej razsodbi, toda razsodba je bila tudi v drugi instanci potrjena. Opozicija je med tem v narodnem svetu proti dr. Straffelli večkrat vlagala pritožbe. Prinašala je celo nove dokaze in nove obdolžitve v glavnem glede nedopustnih manipulacij pri izračunavanju davkov, glede spekulacij v akcijah lokalnih železnic in podobno. Zlasti pa se je pritoževala proti Straffelli, ker je sprejemal v službo državnih železnic mnoge svoje intimne prijatelje, ki niso bili posebno kvalificirani. Pod vtisom druge sodbe proti Straffelli in novih odkritij je narodni svet pred kratkim sklenil, da mora glavni odbor revidirati vse pogodbe, ki so bile sklenjene pod režimom dr. Straffelle pri Zveznih železnicah, zlasti pa službene poročila. Danes pa je glavni odbor napravil odločilen sklep, naj se vlada pozove, da odpokliče dr. Straffello. Ministrski svet se sestane še danes, da bo ukrenil dalje, kar bo potrebno.

Francosko-ruska pogajanja

Berlin, 3. jun. k. »Lokal Anzeiger« je objavil vest iz Pariza, da se bodo v kratkem nadaljevala pogajanja med zastopniki Francije in sovjetske Rusije. Obe državi nameravata skleniti pogodbo, s katero se bosta zavezali, da druga država ne bosta napadli. Baje se bodo 5. ali 6. t. m. nadaljevala ta pogajanja v Parizu.

Pariz, 3. junija. d. Listi prinašajo vesti o političnih pogajanjih, ki so se vršila med francoskimi službenimi mesti in med sovjetsko Rusijo. Po teh vestih so francosko - ruski razgovori, ki so se vršili pred posvetovanji v Ženevi, med temi posvetovanji in za njimi, dovedli do tega, da se bodo začela med obema državama gospodarska pogajanja in sicer že 5. julija t. l. v Parizu. Pri dosedanjih pogajanjih je bilo vprašanje dolgov izključeno. Z dobro poučene strani z doletnostjo izjavljajo, da so pri teh predhodnih pogajanjih razpravljali tudi o zaključitvi francosko - ruskega napadalnega pakta i no organizacijah za poljsko vzhodno mejo.

Pariz, 3. junija. d. V poučenih krogih izjavljajo, da bo odposlanstvo sovjetsko - ruskih strokovnjakov, ki imajo nalogo pred nekaj dnevi med Francijo in Rusijo začeta trgovska pogajanja nadaljevati, v nekaj dnevih prišlo v Pariz.

Trupla ponesrečenih italijanskih alincev najdena

Aosta, 3. junija. AA. V dolini Rochemolles so našli mnoga trupla ponesrečenih alincev. Kakor je znano je pozimi plaz zasul italijansko vojaško kolono.

Strahovita nesreča pri preizkušnji mostu

Bordeaux, 3. junija. d. V Libourne-u se je danes zgodila huda nesreča. Podri se je na novo zgrajen, 80 m dolg viseč most. Ko je peljalo čezenj 10 s peskom natovorenih avtomobilov, da bi ga prekusili glede obremenitve, se je most udril. Izpod ruševin so spravili 10 mrtvih in 19 ranjenih.

Tekma za Davisov pokal

Praga, 3. junija. d. V Pragi se je vršila danes Dawisova tekma v tenisu. Stadion je bil razprodan. Gledealec je bilo okrog 6000. Po trdem boju se je Hechtu posrečilo premagati Italijana De Stefanija z rezultatom 6:4, 7:5, 3:6, 8:6. Drugi boju se je izvojeval med Menzlow in baronom Morspurgom. Tekma se je končala s presenetljivo lahko zmago Menzlovo 6:3, 6:3, 4:6, 6:2. — Tako Češkoslovaška že prvi dan vodi v razmerju 2:0.

Pariški odvetnik Torres — bodoči predsednik španske republike?

Pariz, 3. junija. AA. Po poročilu listov bo znani pariški odvetnik Torres izvoljen za senatorja v Madridu. Neki krogi trdijo, da je odvetnik Torres tudi najresnejši kandidat za predsednika španske republike. Odvetnik Torres je živel dolgo let v Parizu in je španskega rodu.

Vsi privilegiji v Španiji odpravljeni

Madrid, 3. junija. AA. Ministrski svet je odpravil vse privilegije in plemiške naslove.

S posebnim sklepom so ukinjeli mnogi vojaški položaji. Gre v celoti za 164 mest generalov in višjih oficirjev.

Madrid, 3. junija. AA. Na pravkar otvorjenem kongresu španskih republikanskih socialistov bodo razpravljali o važnih političnih vprašanjih. Na dnevnem redu je ločitev cerkve od države, odpoklic španskega poslanika v Vatikanu, odstranitev apostolskega nuncija iz Španije in izgon jezuitov in drugih verskih redovnikov.

Spomenik Miroslavu Vilharju v Planini

Planina, v juniju.

Odbor za Vilharjev spomenik v Planini pripravljala svečano proslavo velikega in prvega buditeja narodne zavesti na Notranjskem Miroslava Vilharja. Svečanost bo 9. avgusta t. l. Ta dan bodo odkrili pred Vilharjevo rojstno hišo Vilharjev spomenik. Doprni kip Miroslava Vilharja bo obrnjen proti jugu in bo oznanjal svojo večno lepo: »Čujte gore in bregovi, da sinovi slave smo!« Na podstavku pa bo napis: »Fran Serafin Vilhar - Kalski, sin Miroslavov, jugoslovanski skladatelj, 1852—1928. Slovenec, Srb, Hrvat, za vedno brat in brat!«

Ta dan bo manifestacija Notranjske za jugoslovansko narodno, državno in sokolsko edinstvo v duhu narodnega buditeja Vilharjevega sodobnika genijalnega Frana Levstika, katerega stoletnico rojstva bomo tudi letos praznovali z odkritjem Vilharjevega spomenika v Planini. Saj je bil Levstik tisti, ki je Vilharja navdušil za vse, kar je slovenskega in jugoslovanskega. Leta 1963 sta izdala skupaj »Naprejak«, ki je z navdušenjem »brnil pravice slovenskega naroda z pazljivim očesom na južne brate.« Levstik in Vilhar sta bila že tedaj oznanjevalca narodnega edinstva. In ker sta napisala, »da med Slovenci bi ne smelo biti mej, a vendar so« in »Čujte gore in bregovi, da sinovi Slave smo,« sta morala v zapor na Zabjark.

Že dolgo je od tega, ko je glasnik jugoslovanstva med nami zapisal: »Samo ena pot je, po kateri utegnemo Slovenci ubežati temu zlu (namreč narodni propasti), samo en trden jez, ki nas utegne tega ubraniti. Ta jez najdemo na avstrijskem jugu v politični solidarnosti z junaškimi brati, ki so iste matere, istega jezika z nami in ki našo bratovsko rok veselo poprimo nam in sebi v podporo.«

Ta naš narodni vodnik in prerok Levstik je bil Vilharjev mentor, urednik njegovega »Naprejak« in vzgojitelj njegovega sina Franca Serafina, ki je uglasbil našo ujediniteljsko himno »Slovenec, Srb, Hrvat, za uvijek brat i brat!«

Ti trije veliki naši možje zaslužijo, da jim postavimo ob meji v Planini spomenik. Nekaj tisočakov je pripravljali odbor zbral, naš planinski rojak in vrli ameriški rodoljub Matija Pogorelec je pa nabral v Ameriki nad 800 dolarjev, in tako je moglo, da uresničimo svoj načrt za spomenik v Planini. Da pa bo spomenik res dostojen, je treba zbrati še precejšnjo vsoto. Kdor se zaveda, da moramo ves naš narod zlasti pa obmejni vzgajati jugoslovansko, da bo imel globoko vero v naše narodno in državno edinstvo, naj pošlje svoj prispevek odboru v Mestni hranilnici v Ljubljani. Imena plemenitih darovalcev bomo objavili. Odbor za Vilharjev spomenik.

27 novih ljubljanskih obrtnikov

20 obrtnikov je odpovedalo svojo obrt

Ljubljana, 3. junija.

Pretekli mesec so prijavili pri mestnem načelnstvu svojo obrt:

1. Japelj Stanko, Dunajska cesta 9. — Trgovina z zlatino, srebrnino in urami.
2. »Musica«, trgovina glasovirjev in glasbil, d. z o. z., Sv. Petra cesta 40. — Trgovina z glasovirji, harmoniji in glasbili.
3. Mezgolič Kornelija, Opekarska cesta 26. — Trgovina z mešanim blagom.
4. »Musica«, trgovina glasovirjev in glasbil, d. z o. z., Sv. Petra cesta 40. — Izdelovanje in popravila glasovirjev, harmonijev in drugih glasbil.
5. »Hermes«, d. z o. z., Miklošičeva cesta 30. — Koncesija za prodajo strupov ter snovi in prepar. določenih za zdravilsko uporabo, kolikor niso izrecno pridržani lekarnarjem.
6. Sušnik Ivan, Krekov trg 10. — Koncesija za posredovanje pri nakupu in prodaji nepremičnin.
7. Petrič Silvester, Florijanska ulica 29. — Pekovski obrt.
8. Fiedler Emil, Tavčarjeva ulica 4. — Trgovska agentura.
9. Kogovšek Marija, Sv. Petra cesta 52. — Zenska kroj. obrt.
10. Zagorjan Lidija, Sv. Petra cesta 53. — Trgovska agentura.
11. Laborec Franc, Borštnikov trg 4. — Brivski, frizerski in lasničarski obrt.
12. Meglič Marija, Tavčarjeva ulica 2. — Prodaja mleka, mlečnih izdelkov ter slaščic.
13. Remec Vera, Poljanska cesta 13. — Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami ter galanterijskim blagom.
14. Saksida Ulderik, Staničeva ulica 17. — Trgovina z delikatessami.
15. Zveza za tujski promet v Sloveniji, Slomškova ulica 6. — Obrt najemščka z uporabo enega osebnega avtomobila.

16. Mohar Leopold, Celovška cesta 96. — Obrt žaganja drv z motorno žago.
17. Pestotnik Bogdan, Murnikova ulica 22. — Obrt najemščka z uporabo enega osebnega avtomobila.
18. Medvešek Edi, Srbska ulica 24. — Elektromehaniški obrt.
19. Gabrijelič Just, Dolenjska cesta 26. — Koncesija stavbnega mojstra.
20. Neškudla Izabela, Sv. Petra cesta 25. — Izdelovanje cerkvenih paramentov.
21. Meglič Alojzija, Pražakova ulica 13. — Trgovina z modnim blagom, galanterijo in ročnimi deli.
22. Volbenk Albina, Vegova ulica 2. — Izposojevanje gramofonskih plošč in gramofonov.
23. Franc Bara sinova, mehanična delavnica, d. z o. z., Mestni trg 5. — Precizna mehanika.
24. »Bule & Co., indust. emajlnih izdelkov« Adana d. z o. z., Dolenjska cesta 23. — Industrija emajlnih izdelkov.
25. Jakl Alojzij, Poljanska cesta 79. — Brivski, frizerski in lasničarski obrt.
26. Slamič Josipina, Gosposvetska cesta 8. — Trgovina z zelenjavo in sadjem.
27. »Gradbena družba ing. Dukič, d. z o. z., Bohoričeva ulica 20. — Gradbeno podjetje.

V istem času je odglasilo svojo obrt 20 obrtnikov.

Občni zbor Pokojninskega zavoda

Zavod ima 10.600 zavarovancev

Ljubljana, 3. junija.

Dopoldne se je vršil v sejni dvorani mestnega magistrata ob veliki udeležbi delegatov občni zbor Pokojninskega zavoda za nameščence. Otvoril ga je predsednik dr. Vrtovec, ki je tudi na kratko poročal o zavodovem delovanju v preteklem letu. Omenjal je predvsem nov pravilnik o draginskih dokladah, valorizacijo od 120-6 na 150 Din in spremembo plačilnih razredov. Zavod je lani izplačal za 800.000 Din več rent kakor leta 1929. Število obveznih zavarovancev znaša nad 9700, z neobveznimi skupaj

pa nad 10.600. Koncem maja je imel zavod na razpolago nad 205 milijonov Din, dočim je znašala čista imovina nad 180 milijonov Din. V posojilih je bilo naloženih 103 milijone, v nepremičninah 90, v efektihi pa 53. Povprečno obrestovanje imovine je znašalo 8-1%, upravni stroški pa 8-6% predpisa, oz. 5-5% vseh prejemkov.

Po poročilu revizorjev je bil soglasno sprejet absolutorij. Sprejeta je bila na predlog podpredsednika g. Lovšina tudi resolucija, da se naj imovina nalaga v nepremičnine in da se pooblašča načelnstvo, da sme vršiti nakupe parcel. Končno je bila sprejeta še resolucija, naj se obvezno pokojninsko zavarovanje razširi na vse nameščence.

Občni zbor Slovenske šolske matice

Kulturno ognjišče šolskih prosvetnih delavcev

V nedeljo 31. maja se je vršil v Ljubljani občni zbor Slov. šol. Matice. V tridesetletnem obstoju je postal ta zavod zelo močen in vpliven kulturni činitelj v našem življenju. Saj že samo izdajanje letnih publikacij vzbuja pedagoški smisel ter zanimanje za šolsko življenje. S tem je postala Matica resno kulturno ognjišče za vse naše šolske prosvetne delavce.

Občni zbor je namesto predsednika dr. Poljanca, ki je bil odstopil, otvoril in vodil višji šolski nadzornik v pokoju Franc Gaberšek, ustanovitelj in obenem stalni delavec v Matici. Ob tej priliki se je lepo pokazal prijateljski duh, ki vlada v Matici. Pristno in nepristljeno se je izkazala hvaležnost matičarjev do g. podpredsednika, ko je predlagal šol. upravitelj Urbančič, naj si Matica izbere gospoda Gaberška zaradi priznanja za požrtvovalno in plodno delo pri Matici za svoja častna člana. Neprisiljeno soglasje navzočih je pokazalo, koliko simpatij uživa gospod Gaberšek pri matičarjih. Sledila so še poročila odborikov, iz katerih se je razvidelo, da si je prejšnji odbor najresneje prizadeval doseči društvene smotre. Pri volitvah je bil izvoljen odbor: predsednik univ. prof. dr. Karl Ozvald, podpredsednik višji šol. naoz. v p. Franc Gaberšek (Ljubljana), tajnik dr. Stanko Gogala (žen. učit. v Ljubljani), blagajnik učitelj Pavel Plesničar (Ljubljana), knjižničarka učiteljica Albina Zavašnik (Vič pri Ljubljani), ostali odborniki: rav. mešč. šole Alojz Novak (Šiška), urednik »Popotnika«

OKUSNA IN ZDRAVA
JE
KOLINSKA KAVA!

Matičar Senkovič (Maribor), prof. Gustav Šilih (moš. učitelj v Mariboru), sreski šol. nadz. Ivan Tomazič (Maribor). Namestniki: prof. Anica Černež (žen. učit. v Ljubljani), prof. dr. Simon Dolar (Kranj) in vad. učitelj Anton Kutin (Maribor).

Velika pevska slavnost v Somboru

Predstavniki slovenskih pevskih zborov pri slavnosti

Od 30. maja do 2. junija se je v Somboru ob priliki šestdesetletnice tamošnje cerkvene pravoslavne pevske družine vršila vrsta prireditev. V soboto 30. maja se je vršil v prostorni dvorani »Sokolskega doma« jubilejni koncert srbske pravoslavne cerkvene pevske družine. Koncert je ob nabito polni dvorani dosegel krasen uspeh. Zbor — dirigent mu je mladi dr. Ljudevit Kiš — je odpel ves program z dovršenostjo in poudariti je treba, z izredno lepo dinamikom. Poleg mnogih vencev, ki jih je prejela tamošnja pevska družina, je bil tudi venec »Hubadove župe« J. P. S., ki je prispela v Sombor z drugimi predstavniki slovenskih pevskih zborov.

Drugi dan se je vršila v mestni dvorani skupščina »Južnoslovenskega pevaškega Saveza« ob navzočnosti številnih delegatov iz vse države. Kongresu je prisostvoval tudi odposlanec ministrstva za prosveto načelnik umetnostnega oddelka v istem ministristvu g. Krstić. — Razpravljalo se je o vsem, kar je za organizacijo pevskega pokreta v naši državi posebne važnosti.

Istega dne zvečer se je pričela velika pevska tekma, katere se je udeležilo okoli 17 pevskih zborov. Tekmovalo se je po točkah in ločeno v treh kategorijah. Tekma se je nadaljevala še drugi dan popoldne. O rezultatu te zanimive tekme bomo še poročali. V splošnem so vsi zbori peli jako lepo, njihova posebnost pa je petje brez not, vzorna disciplina in pri vseh zborih smo opazili presenetljivo lepo dinamiko ter umetniško pojmovanje izvajanih skladb.

Kongres »Južnoslovenskega pevaškega Saveza« in z njim združena pevska tekma se vrši prihodnje leto najbrže v Ljubljani.

Obiščite razstavo presbira v Jakopičevem paviljonu
Vstopnine ni!

Gledališče

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Cetrtek, 4. junija: Zaprt.
Petek, 5. junija: Zaprt.
Sobota, 6. junija: »Zeleni kakaduj; On je vsa« kriv.« Red C.
Nedelja, 7. junija: Zaprt.
Ponedeljek, 8. junija: Zaprt.

Opera.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Cetrtek, 4. junija: Zidinjac. Izven. Gostuje Marij Šimenc.
Petek, 5. junija: IV. simfonični koncert v Unionski dvorani.
Sobota, 6. junija: »Rigoletto«. Gostuje Svelozar Banovec. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Nedelja, 7. junija: »Mascottas. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 8. junija: Zaprt.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Cetrtek, 4. junija: Zaprt.
Petek, 5. junija: Zaprt.
Sobota, 6. junija ob 20. uri: »Labirint« ab C.
Kuponi. Zadnjikrat.

K izviri Čabranke

V torek se je vršila poizkusna vožnja za novo avtobusno progo Ljubljana—Čabar, o kateri smo že večer poročali. Tu objavljamo nekaj bežnih vtisov s potovanja v kraje, ki bi jim morala naša javnost in odločilni činitelji posvetiti mnogo več pozornosti in zanimanja, kakor se je to godilo doslej. — Ur.

Ljubljancan je po svoji krvi in značaju prav za prav turist, toda v razvijanju in uveljavljanju tega svojega daru je prav tako konservativno počasi in modno banalen obenem, kakor je počasi in moden v vseh drugih rečeh. Kam je, recimo, delal Ljubljancan izlete še pred petnajstimi leti? V Šiško in na Martinovo cesto pa skoraj nikakor drugam; ob lepih nedeljskih popoldnevih se je tiste čase trlo ljudi po gostilnah v teh izletniških delih mesta in predmestjih — tedaj za ljubljanskega človeka solnce, ture in takšne stvari pač še niso bile v modi. Polagoma se je potem izletniško obzorje našega meščana in malomeščana raztegnilo do Viča, Št. Vida in Posavja, odtod je počasi zlezal na Smarno goro in do Sv. Katarine. Pozneje je začel sedati na vlak in se je začel voziti na otok blešči, ta »kinč« nebeški in na Triglav. In tako dandanes za popotnika iz Ljubljane ni dežele razen Gorenjske in Ljubljancan sam si — brez vsakršne znanstvene podlage — domišlja, da je on prav za prav Gorenjec, in je ves ponosen na ta prazni nič. Toda vse to je prav klavarna, kriva orientacija, vse to ni nič drugega kakor dokaz, kako malo je Ljubljancan dorasel nalogi, ki mu jo je naprtil tok stvari: biti meščan glavnega mesta ene dežele in držati zlato teht-

nico domovine in kulture svojega naroda v rokah. Zakaj, če bi bilo kaj čuša za pravico in kaj smisla za lepoto in zdravje življenja pri nas, če bi bilo kaj vedrega, svežega, večno nemirnega gibanja v ljudeh, potem bi moral ljubljanski turist razen za Gorenjsko že zdavnaj vedeti tudi za neusahljivo lepote, ki jih krije v sebi — recimo — Dolenjske.

Prav za prav me je malo sram priznati, toda naj le pride vsa resnica na dan: ko je avtobus na cesti med Škofljico in Igom zavil proti Pijavi gorici, se je pred mano začel odpirati svet, ki ga vkljub svoji strasti za popotovanje še nisem videl in to je bil svet, da bi človek vriskal nad njim. Najprej se malo barja pod klanecem pa kmetje in kosi narezane šote po njem, potem ovinkasti strmec in hrumeče vzpenjanje na vrh. Z nove ceste proti Turjaku, ki od Pijave gorice teče prav po grebenu pod Sv. Ahačem, je neznansko čudovit pogled: spodaj, skoraj prav pod nami, prelepa želimeljska dolina z vasio, nad njo na obeh straneh pa sam večni gozd in breg, dva rečna, z neizbežno slovensko cerkvico kronana grička, slavna Kurešček in Golo, prav zadaj, čisto na vrhu, pa fema, tiha Mačkovec in Mokric. Drveli smo mimo Turjaškega gradu, tega starega simbola slovenskega bogastva in slovenske pokorščine, od koder so nekdanj našemu narodu rezali usodo, mimo Rašice, te zibelke našega jezika in kulture, skozi Vel. Lašče, ta slovenski Weimar, kakor so jim vzdali učeno ime, čez klanec in po globelih skozi Ortenek in Zlebič v Sodražico, ki je središče naše male lesne obrti, obenem pa prehodna postaja in okno v svet za vse tiste kraje naše neznane domovine, ki so — kakor pravi nedobra, skoraj malo škodljiva in še brezbožna beseda — Bogu za hrbtom: za Bloke, za Loški potok, za Čabar in tako naprej.

Avto je na tej poti nekakraj zlezal precej na vrh, pa mu zmirom iznova ni kazalo nič drugega, kakor da se že spet pogrezne v globel. Od Sodražice je pot spet tekla navkreber proti planoti, na kateri ležijo Loški potok in slovenske vasi čabranskega sresa, avto je grizel serpentine in strmine, pred človekom se je odpirala sodraška dolina s svojimi skladi lesa, s tem tako velikim, pa zdaj tako brezupno v krizi uklenjenim bogastvom naše dežele, po bregovih na bloško in na loško stran so pod čemerim nebotom dremale hiše in vasi. Skozi vso večnost sam strm klanec in sam gozd, nobene selišča, da bi vsaj pes pritekel lajat pod voz, nobene žive duše razen kraljevskega banovinskega cestarja, ki se vse žive dni ubada samo ob kamen na cesti, pa nazadnje še nič ni iz vsega tega: za človeka, ki se vozi v avtomobilu, ne bodo ceste nikoli zadostile dobre. Nazadnje je le klanec in ovinkov kraj, avto se preziblje na vrh in teče po planoti — pred nami se odpro hiše in vasi: Hrib v Loškem potoku, pod vasio spet večni skladi lesa, na cesti vse polno žensk in otrok. Potem avto drvi skozi vasi, obkraj ceste malo tesnega polja, zadaj pa spet sam gozd, sam gozd. Nazadnje leži kraj poti mejnik in čaka, da pride, kamor pač spada mejnik: tu je nova meja, tu se začneja čabranski srez. Za Drago pod Travo se potem svet naenkrat prelomi, pod nami se naenkrat odpre divje lepa dolina Gorskega Kotara; na dnu te božje kotline mora biti nekje Čabar, to najbolj neznano, najmlajše mestece naše banovine, domovina Petra Klepeca in mesto najlepših najtišjih, najbolj vase skritih lepot.

Skoraj nad čabranskimi strehami padajo serpentine navzdol, no, zdaj smo pa tu, pravijo ljudje v avtobusu — toda Čabra ni videti nikjer — to je pač mesto, ki ga je ustvaril Bog, da bi ga skril pred svetom in pred ljudmi in

tako sredi tega direndaja ustvaril tudi kraj, kjer sta doma tišina in mir. Čabra ni menda od nikoder mogoče videti, to je mesto, ki ti ostane skrito, dokler z nosom ne zadeneš vanj — kadar boš hotel pobegniti pred svetom, pojdi v Čabar. Avtobus zapelje v mesto, ob cesti stopijo lepe, bele, s škodlami hrite hiše, na pragih in na klopeh pred hišami ljudje, pred restavracijo Vrus se kobalimo iz voza in stezamo svoje napol mrtve ude — tri ure in pol vožnje ni kar tako — prišli smo v Čabar, kakor da bi bili za praznike nekam povabljeni v goste, tako lepo, tako svetlo, tako prisrčno je bilo vse.

Dobri dve uri smo ostali v tem mestu, ki mu je do 40 km do najbližjih železniških postaj in ki mu domačini s skoraj slovenskim naglasom pravijo: Čebér — in za 2 uri je Čabra res skoraj premalo. Šli smo malo sem in tja, ogledali smo si, kar je bilo, obiskali smo izvir Čabranke, te male, dobre rečice, ki je svoj čas tekla med dvema državama — Avstrijo in Madžarsko — in od Slovencev delila ljudi, ki so istega srca, iste misli in iste besede kakor mi, pomenili smo se malo in bilo nam je, da bi ostali, da bi ostali za teden dni, za mesec, za zmirom, da bi lazili malo po vrhovih in globelih prečudnega Gorskega Kotara in da bi se razgovarjali, živeli in delali s temi ljudmi, s temi povabljenimi sinovi Petra Klepeca. Takšni ljudje lahko žive pač samo v tem tihem, svetu ukradenem čeburu. Toda v čabranski kotlini je revščina doma, tu je samo gozd neskončno bogat in gozd je posest gospoda grofa Giczya. V Čabar bo še treba iti, tu bo treba urediti še mnogo zadev — naj se najprej vsaj cesta med Ljubljano in Čabrom dodobra odpre.

Popotnik pa, ki bi rad nekam, kjer je tih, na samem in kjer je človeku dobro biti — ta popotnik jo naj zavije v Čabar. Fri

Pomembne besede predsednika Masaryka

Pri otvoritvi podjebradske razstave o sportu in telesni negi je imel tudi predsednik Masaryk daljši govor, v katerem je med drugim dejal:

»Prihajam k vam kot star Sokol. Z zadovoljenjem se spominjam na sokolsko delo v Tyrševem duhu. Dolžnost vsakega vestnega človeka je, da skrbi za svoje zdravje, da more tako zadostiti svojim narodnim, človeškim in pravnim dolžnostim. Dostokrat me vprašujejo ljudje, kako sem si ohranil svoje zdravje. Odgovor je sila preprost: telovadim, gojim sport, se ne bojim zraka, sonca in vode, ne jem preveč in ne pijem alkohola. Ves dan imam delo, pa tudi skrbi, zasebne in javne.

Spoznal sem, da ni človek na svetu zaradi zabave, pa čeprav naj bo in more biti radosten. Mnogo ljudi preveč enostransko veruje v stroj. Slišal sem, da zna moderno dete najprej reči »avto« in šele potem »mami« in »očec! Vse z mero! Ni slučaj, da se je Vaši razstavi pridružil tudi nekaj poljedelstva in industrije in da vas opominja Rdeči križ in njegovo samaritanstvo na vaše človeške dolžnosti. Kakor hitro se bomo vsi docela o tem prepričali, da morajo biti vsi državljani, in naj pripadajo katerikoli narodnosti, stranki ali stanu spodobni ljudje — potem bo vse bolje in premagali bomo tudi težje čase...«

MARSOVE SKRIVNOSTI!

novi roman
»JUGOSLOVANA«

Že v 24 urah

barva, plesna in kemično snazi obleke, klobuke itd.
škrabl in svetilolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna Jos. Reich.

Gelje

* Občni zbor Ciril Metodove družbe. V torek večer se je v Celjskem domu vršil občni zbor ženske in moške podružnice CMD v Celju ob lepi udeležbi članstva. Zbor je otvoril in vodil g. Prekoršek Ivan, ki je v svojem uvodnem poročilu poudarjal pomen in potrebo narodno obrambnega dela v okvirju šolske družbe CMD. Iz poročil, ki so bila podana, posnamemo, da je bilo v preteklem letu delovanje ženske podružnice, kateri predseduje g. dr. Rebernikova, izredno živahno, saj je ta podružnica odplačala glavni družbi 18.742 Din, kar je za Celje zelo častno. Pri volitvah je bil izvoljen dosedanja odbor z malimi dopolnitvami. Zbor je pozdravil tudi predsednik Jugoslovanske Matice v Celju g. svetnik Bavdek. Pri slučajnostih je g. Prekoršek podal poročilo o delovanju glavnega društva v preteklem letu ter obširno izjavil o intenzivnosti nemške propagande, ki se pri svojem delu poslužuje neke navidezne znanstvenosti, katere cilj pa je slejkoprej edino ta, da v svetu vzdržuje naziranje, kako so nemške manjšine tlačene, dasi so v resnici le bojne postojanke in predstraža stare nemške agresivnosti.

* Mestna knjižnica je v mesecu maju izposodila 870 strankam 2040 knjig. Knjižnica je dobro založena z vsemi novimi deli domačega knjižnega trga.

* Avtobusi v Logarsko dolino. Mestni avtobus bi vpeljal avtobusne vožnje ob nedeljah v logarsko dolino, če se za vsako nedeljo prijavi najmanj 8 potnikov. Odhajal bi avtobus ob 4. jutraj iz Celja ter prispel v Logarsko dolino ob 7. Prijave sprejema g. Kranjc v Knečki postojnici ter g. drogerist Vrtovec na Kralja Petra cesti.

* Nocojšnji koncert donskih kozakov. Nocoj ob 20.30 nastopi v Mestnem gledališču sloviti kozaki zbor Plavov pod vodstvom skladatelja Kostjarkova. Zbor bo izvajal ruske narodne pesmi ter kozake plese. Po celjskem koncertu krene zbor v Maribor, odod pa v Južno Afriko na daljšo turnejo.

* Brivnice v mestu in okolici bodo danes na praznik ves dan zaprte.

* Mestni kino predvaja od jutri naprej 100-odstotno zvočno dramo »Ljubezen Renate Langenovec« z Mady Christians ter Hermanom Picho.

* Poroka. V torek sta se v Ljubljani poročila g. Franc Koschler, kovaški mojster in občinski odbornik v Celju, in ga. Leopoldina Kulich. Obilo sreče!

* Tuji v maju. V preteklem mesecu je obiskalo Celje 893 tujcev. Po državni pripadnosti je bilo 666 Jugoslovancev, 112 Avstrijcev, 42 Čehoslovakov, 29 Nemcev, 16 Italijanov, 11 Madžarov, 4 Francozi, 8 Rusi, 2 Američana ter po 1 Švicar, Nizozemec, Grk, Turk. Po poklicih je bilo 417 trgovskih potnikov, 216 delavcev, 63 obrtnikov, 45 uradnikov, 13 zdravnikov, 8 dijakov, 5 odvetnikov ter 110 brez poklica.

* Osebnostno delo se bo izvajalo v Celju na cestah mestne občine dne 9. in 10. junija t. l.

* Delovanje rešilne postaje. V preteklem mesecu je rešilna postaja intervenirala v 35 slučajih, od teh je bilo 33 voženj z rešilnim avtomobilom.

* Oskrbovane planinske kočje. SPD v Celju javlja, da bosta s 15. junijem odprta in oskrbovana Kočevski dom na Koroski ter Frischaufov dom na Okrešlju. Vse leto so oskrbovane Mozirška kočja, Celjska kočja ter je redno dobro založena.

* Nalezljive bolezni v Celju in okolici. V času od 8. do 14. maja je bilo stanje nalezljivih bolezni sledeče: legar v okolici 1; škrlatica v mestu 2; davica v mestu in okolici vsi slučajni ozdraveli; šen v okolici 1.

Jz Dravske banovine

CENJENIM NAROČNIKOM!

V nedeljski številki smo priložili vsem našim cenj. naročnikom položnice Poštne hranilnice in jih prosimo, naj se jih čimprej poslužijo za plačilo tekoče in zaostale naročnine. Na ta način si zagotovijo redno dostavljanje lista in nam prihranijo stroške.

UPRAVA.

d V petek 5. t. m. bo ban g. dr. Drago Marušić službeno zadržan. Zato ta dan ne bo sprejemal strank.

d Higijenska razstava v Sv. Lovrencu na Pohorju. Zdravstveni dom v Mariboru priredi v Sv. Lovrencu na Pohorju enotedensko higijensko razstavo, ki bo odprta v nedeljo 7. junija ob 8. uri v veliki dvorani Društvenega doma v Sv. Lovrencu na Pohorju. Razstava bo odprta vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18., in sicer do vseh 18. junija t. l. Ob priliki prireditve razstave same bo v razstavnici dvorani tudi več predavanj, katere bodo pojasnjevali filmi. Za obisk razstave kakor tudi za predavanja ni vstopnine. Vabimo vse okoličane, da v čim večjem številu posetijo razstavo in predavanja.

d Triglavski dom na Kredarici bo, če bo lepo vreme odprt in oskrbovan vsako soboto in nedeljo.

d Smučarski tečaj na Kredarici. Pod vodstvom znanega in odličnega smučarja ing. I. Janše bo na Kredarici pod Triglavom 9. junija t. l. visokoalpinski teden dni trajajoči smučarski tečaj, ako se javi vsaj 10 smučarjev. Dnevna oskrba z izdatno in dobro hrano in prenočitveno stano 80 Din. Prijave sprejema do 7. t. m. pisarna Slov. Plan. Društva v Ljubljani.

Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich. 398—3

d Najlepše izdelke vidite na ljubljanskem velesejnu v paviljonu E 495—498, kjer so razstavljeni predmeti, kakor sobne in vrtno garniture, kopalne kabine, najfinije pletene kasete z vložnimi slikami, kopalne torbice in čevlji itd. Vse te izdelke, ki jih zdaj v kopalni sezoni in poleti najbolj potrebujete, je razstavila trdka Fani Patik. Ne zamudite in ogledajte si jih!

d Enodnevni tečaj za zeleno precepljanje šmarnice bo v ponedeljek 15. junija t. l. na banovinski kmetijski šoli v St. Juriju ob juž. žel. POUK se začne ob pol 9. uri. Revnejši udeleženci dobe ob tej priliki zastoj gumij trakov.

d Ia. Solingenske škarje, britve, nože, kakor vso kuhinjsko posodo in opremo — porcelan — itd. najugodnejše pri Jeklo, Stari trg — telefon 28-45. 1229

d Gospod knjigovodja! Sto in sto Vaših gošpodov kolegov že dolgo časa dela z našim modernim »RO-LEX« knjigovodstvom. Mi vemo, da so vsi zadovoljni. Ako imate Vi res na tem interes, enostavno, hitro, točno in boljše knjižiti, zahtevajte naš sistem na velesejnu Pav. G—217 brezobvezno pokazati in razložiti in Vi se boste radi odločili delati po naši »RO-LEX« metodi. Torej nasvidenje! Kartoteka, družba z o. z., Ljubljana, Šelenburgova 6/I.

d Požar v oegljinici. Delavca Miha Logaj in Andrej Česnik sta te dni ponoči zapustila gorovo kopo in neznanokam pobegnili. Radi tega je nastal požar in trpi trdka Anton Milavec

Jz drugih banovin

Razstava Karle Bulovčeve v Zagrebu

V ponedeljek je bila odprta v Zagrebu v salonu Ullrich razstava portretov in kompozicij Karle Bulovčeve, kateri si je takoj po otvoritvi ogledalo več sto Zagrebčanov. Razstavo je otvoril z resnim in izvirnim govorom univerzitetni prof. dr. Boris Zarnik, povdarjajoč, da mu je v posebno čast, da more v Zagrebu predstaviti dela svoje velike rojakinje, katero bodo v Zagrebu, o čemer je prepričan, prav tako prisrčno sprejeli, kakor v drugih evropskih središčih umetnosti. Umetnica črpa kot močna izobiljovana umetniška osebnost iz vse globine življenja in zato njena dela po harmoniji in po moči izraza nehoti spominjajo na največje mojstre vseh časov. Njeno umetnost je govornik označil za obče človeško. Umetnica je razstavila to pot prvič v Zagrebu, in sicer dela, ki so nastala med njenim bivanjem v Zagrebu, dočim so njena ostala dela v tujini. Vse bo razstavila jeseni na kolektivni razstavi v Parizu in Londonu.

Milijonska sleparija

pri subotičnem železniškem ravnateljstvu

V Novem Sadu se je pričela razprava proti šestim uradnikom subotičkega železniškega ravnateljstva, ki so zapleteni v afero z dobavljanjem gradbenega materiala za subotičko železniško ravnateljstvo. Svoj čas je bila ta afero prava senzacija v Novem Sadu, kajti gre za več milijonov Din, za katere so obtoženi oskodovali državo. Obtoženi so Branko Mamula, Dragotin Sagmeister, Josip Salaj, Stanko Toplak, inž. Pavle Fekete, Ivan Kovač in dr. Miloš Tupanjanin, industrijalec in bivši narodni poslanec iz Sarajeva. V obtožnici je zapisano, da so uradniki 1. 1926 potrdili prejem gradbenega materiala za subotičko ravnateljstvo od dobavitelja Miloša Tupanjanina, in to 1500 vagonov v vrednosti 6.700.000 Din. Dobavitelj je dobil potrdilo o prejemu blaga, preden je blago dobavil. Tako je dr. Tupanjanin dobil od državnega erarja 6.700.000 Din, ne da bi erarju za to kaj dal. Pač pa je material trdka začela dobavljati šele pozneje, toda bil je tak, da

v Dolenji vasi 1500 Din škode. Poleg tega sta nepridiprava oškodovala trgovca Ivana Remžgarja v Zirovnici za šivila v znesku 600 Din.

d Brez sledi izginil. 24-letni Ciril Dušak iz Radeč je odšel 80. maja od svojega svaka Lovrenca Grabljiča v Lokah, obč. Trbovlje proti Ljubljani iskat zaposlenja. Svaka je sporočil, da bo izvršil samomor, če ne dobi službe. Za Dušakom manjka dosedaj vsaka sled.

d Drzen vlom v Mokronogu. 31-letni hlapec Stefan Per iz Ogulina je vlomil v stanovanje Antona Slaka v Mokronogu in ukradel več moške obleke in perila, nekaj gotovine in dvocevno lovsko puško na kapico v skupni vrednosti 1720 Din. Per je bil pri tatvini zasačen in mu je Slak odvzel nabrtnik z ukradenimi predmeti, dočim se je Peru z ukradeno puško posrečilo neznanokam pobegniti.

d Roparski napad v Mozirju. 50-letni pek Ludovik Petrin in 26-letni hlapec Herman Kogoj, nazadnje uslužben pri gostilničarju Francu Potočniku v Konjicah, sta 27. maja izvršila v Mozirju roparski napad na posestnika Ivana Zeleznička. V silobranu je Zelezniček sunil Kogoj z nožem v levo stran prsi in ga tako težko poškodoval, da ni mogel, da bi se zdravil brez zdravniške pomoči. Za napadalcema ni sledu.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 763-9, termometer 13, relativna vlaga 82%, smer vetra SW, oblakost 10, dež (21 mm). V Mariboru je kazal barometer 763-2, termometer 13-2, relativna vlaga 80%, smer vetra NNW, oblakost 10, dež (0-3 mm). Opazovanja ob 7. uri jutraj. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 20-4 (11-2), v Mariboru 21-2 (12-6), v Mostaru 27-1 (14), v Zagrebu 23-3 (18-2), v Beogradu 26-8 (13-4), v Sarajevu 25 (11-3), v Skoplju 24-2 (10-4), v Kumboru 24-1 (15-6), v Splitu 24-3 (14-2), na Rabu 23-8 (12-2) in na Visu 22-4 (10-3). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Četrtek, 4. junija 1931, Sv. Reš. Telo. Pravoslavlani: 22. maja, Vasilsko. Petek, 5. junija 1931, Bonifacij, Pravoslavlani: 23. maja, Mihajlo.

Nočno službo imata danes lekarni Trnkoczy na Mestnem trgu in Ramor na Miklošičevi cesti. Jutri v petek pa imajo nočno službo lekarni Kmet na Dunajski cesti, Levstik na Resljevi cesti in Bohinec na Rimske cesti.

* Javna telovadba Ljubljanskega Sokola bo danes popoldne točno ob 16. na letnem telovadišču v Tivoliju. Spored je zelo pester in skrbno pripravljen. Vabimo bratsko vse prijatelje Ljubljanskega Sokola k čim večji udeležbi. — V slučaju slabega vremena bo javna telovadba v soboto 6. t. m. ob 18. istotam in iz istim sporedom. Zdravo!

* Sestpeterska ženska Ciril-Methodova podružnica v Ljubljani bo priredila šbirko pod imenom »dan srčkov« v korist CMD 6. junija popoldne in 7. junija dopoldne. Gospe, gospodične in dedke bodo prodajale srčke (suho robo) v korist družbe. Nabirale bodo v nabiralnike. Želimo, ker ima cela prirediteljev blag namen, da vsak po svoji moči daruje: Mal dar, domu na oltar.

* Društvo učiteljic v Ljubljani vabi vse svoje članice k izrednemu občnemu zboru, ki bo

v nedeljo 14. junija t. l. ob pol 10. uri v I. mestni dekliski osnovni šoli v Ljubljani. (Sentjakobska šola).

* Današnji koncert na sejmšču. Radi nedoseženega sporazuma med zastopniki avtorskih pravic in velesejnsko upravo je radiokonzert letos odpadel. Jutri dopoldne bo radi tega v godbenem paviljonu sejmšču pod osebnim vodstvom g. višjega kapelnika dr. Cerina promenadni koncert dravske divizije. Na programu so skladatelji Mozart, Bellini, Offenbach, Donizetti, Schönn, Schubert, Spork, Jaroš. Popoldne pa bo v istem paviljonu igralo pevsko društvo »Zarja«.

* Jugoslovensko kemijsko društvo, odsek za predavanja. Petek 5. t. m. bo predaval profesor Rebek 30 smernicah kemijske pouka na visokih šolah v kemični predavalnici v realki, Vegova ulica 4. Začetek ob 18. uri.

* Na angleški način pere in lika ovrtnike, da se kravata lahko zaveže — kemično čisti obleke Simenc Ljubljana, Kolodvorska ul. 8.

* Novo mladinsko igro »Zaromik« vprizori v režiji prof. Sesta pravilniški odsek Atene v operi v soboto ob 16. uri popoldne. Pisateljica Ruža Lucija Petelinova je s spretnim peresom podala vso naravno tragiko primorskega Krasa. Igra razkriva otroku v obliki pravilnosti mnogo resnic, ki zamorejo v domoljubnem in prirodojubnem pogledu obogatiti njegovo dušo.

* Svetozar Banovec, priljubljeni tenorist, ki se je pravkar vrnil iz Amerike, nastopi v soboto 6. t. m. v operi »Rigoletto«.

* Pianist Ivan NOČ bo nastopil solistično na IV. simfoničnem koncertu, ki ga priredi Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani v petek 5. t. m. v veliki Unionski dvorani.

* Kauškova se ni zastrupila s plinom. Kakor je mestna komisija ugotovila, se Kauškova ni mogla zastrupiti s plinom. Iz bolnice nam prav tako prejša, da ne gre za zastrupljenje s plinom, temveč za srčno slabost. Kauškova že dalj časa boleha in se ji je že opetovano primerilo, da se je onesvestila. Njeno stanje se je včeraj nekoliko zboljšalo.

* Trpinčenje živali. Zaradi trpinčenja živali se bo moral zagovarjati Franc Kolenc iz Trebnje na Dolenjskem, ker je imel na tovrstnem avtomobilu naloženih 19 prašičev in 11 telet in so bile živali tako strpane na vozilu, da se niti premakniti niso mogle. Kolenc je razen tega imel 4 teleta privezana z vrvo za vrat.

* Policijska racija. Včeraj ob 11. dopoldne je policija izvršila racijo v Tivoliju in v bližini velesejma in aretirala 12 sumljivcev, ki so večinoma vsi doma z juga. Vse te bo policija izgnala v njihove domovinske občine.

* Vlom v barako. V Soški ulici je bilo vlomljeno v barako elektromonterja Miroslava Aleša. Zlikovci so odnesli par čevljev in spodnje hlače, oboje v vrednosti 85 Din.

* Tatvina ameriške vintec. Iz nezaklenjenega bleva prevoznice Frančiške Zalaznikove na Sv. Petra cesti 51 je bilo ukradeno dvigalo, takozvana »amerikanska vintec«, vredna 800 Din. Tat je odnesel tudi 2 verigi v vrednosti 100 Din.

Dr. Igor Tavčar

specijalist za notranje bolezni — Ljubljana
Breg 8
ne ordinira od 4. do inkl. 16. t. m.

Trebnje

Seja mirenškega okrožja. V nedeljo 7. t. m. bo na Rakovniku pri br. Zupančiču seja našega sokolskega okrožja. Udeležba za društva je strogo obvezna! — Okrožni zlet mirenškega sokolskega okrožja bo 14. t. m. v St. Rupertu.

Prednjaški izpiti. Prednjaški izpiti se prične 21. t. m. Vsi bratje in sestre, ki so obiskovali prednjaški tečaj v Trebnjem, naj do 10. t. m. vložijo prijave za izpit pri društvu v Trebnjem.

Sprememba v sokolskem društvu. Po odstopu načelnika br. Tomšiča Huberta je bil predlagan upravnemu odboru za načelnika društva v Trebnjem br. Marjan Tratar, učitelj v Trebnjem.

Seja TO. V ponedeljek se je vršila zadnja seja TO, ki jo je vodil še odstopivši načelnik br. Tomšič. Seje se je radi izredne važnosti udeležila tudi ožja eksekutiva upravnega odbora. Načelnik br. Tomšič je poročal o uspehu prednjaškega tečaja in o akademiji. Obširno je utemeljil svoj odstop kot načelnik trebnjskega sokolskega društva, nakar se je vršila tajna volitev novega načelnika. Br. starosta se je zahvalil br. Hubertu za njegovo delo v društvu in ga je naprosil, da deluje še v bodoče kot načelnik okrožja mirenške doline. Prva seja TO bo še pred okrožnim izletom.

Uradni dan v Trebnjem. V torek je posetil Trebnje g. sreski načelnik Friderik Loger iz Novega mesta in je sprejemal stranke v občinski pisarni. Zanimal se je predvsem za gospodarske prilike v našem okraju in za izvedbo ljudskega dela v naši občini.

Cepljenje koz. Te dni je končano po naši občini cepljenje koz. Po statistiki je bilo cepljenih v naši občini 90 otrok in približno 80 šolobvezne dece. Cepjenje je izvršil banski zdravnik v Trebnjem g. dr. Dereani Ciril.

Gostovanje. V nedeljo bo gostovalo v Trebnjem Sokolsko društvo Mokronog z lepo komedijo »Zeniteve«. Vabljeni vsi!

Ljudsko delo. Za izvedbo ljudskega dela v občini Trebnje ima občina na razpolago 1500 delovnih dni ter 12.000 Din odkupnine. Ako izrabimo vs to moč za naše ceste in pota, bodo ta res povsem v redu.

Zlobnost. Neznani storilci so pred dnevi na njivi g. Springerja Alojzija v Trebnjem izruvali vse nasade fižola in vse krole. Njivo so do besede opustošili ter napravili lastniku veliko škodo. Orožništvo poizveduje za zlikovci.

Vzorna vrsta. Kakor črnega, bo nastopila na našem okrožnem zletu v St. Rupertu vzorna vrsta ljubljanskega Sokola, ki jo bo vodil br. Porenta. Okrožni zlet bo nepreklicno 14. junija.

Maribor

m Dan Rdečega križa na Pobrežju. Krajevni odbor Rdečega križa na Pobrežju priredi danes, v četrtek 4. t. m. »dan Rdečega križa«. Ob križiščih javnih cest in ulic se bodo v območju občine Pobrežje prodajali znaki Rdečega križa po 1 Din. Občinstvo se naproša, da prodajalcev ne zavrne, ker gre za človekoljubno akcijo.

m Igra Sokola II. Dramski odsek Sokola II na Pobrežju vprižori danes v četrtek ob 19. uri v dvorani gospe Rojkove igro »Lumpacij vagon«.

m Pijte original »CHABESOL«. 1114
m Izlet Zgodovinskega društva v Varaždin. Zgodovinsko društvo v Mariboru bo priredilo v nedeljo, dne 7. t. m. izlet v Varaždin. Izletniki si bodo ogledali v mestu, ki je močno uplivalo na spodnještajerski narodni preroj krajeve razmere, zgodovinske spomenike in muzeje. Vsi prijatelji zgodovine in oni, ki se zanimajo za podravne razmere so vladno vabljeni. Odhod s prvimi vlakom zjutraj, povratek zvečer.

m Otvoritev na novo renovirane trgovine H. J. Turad, Aleksandrova cesta 7 v soboto dne 30. maja. 1368
m SK Svoboda Ljubljana : SK Železničar. Ker je SK Čakovec v zadnjem trenutku gostovanje odpovedal, je SK Železničar povabil ljubljanski SK Svoboda na prijateljsko tekmo. Tekma bo ob vsakem vremenu danes ob 18. uri na igrišču SK Železničarja. Predtekmo ob 16:30 bosta odigrali rezervi SK Rapida in SK Železničarja. Na igrišču ISSK Maribora pa bo prijateljska old boys tekma SK Rapida in ISSK Maribora.

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184

m Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevlje«. 985

m Otvoritev Pohorskega doma. Ob početku poletno-turistične sezone stoji v ospredju otvoritev Pohorskega doma, gotovo največji letošnji planinski dogodek. Tudi v tujem prometnem in gospodarskem pogledu bo za naše sedanje mariborske razmere velike važnosti, saj bo v veliki meri dvignil dotok novih tujcev in gostov v našo deželo. Dom kaj lepo leži na vzhodnem pohorskem obronku nad Hočami, tako rekoč v naravnem parku na promenadni stezi med Bolfenkom in Mariborsko koč. In krassen je po svojem slogu, opremljen in domačnosti, po legi in razgledu. V nedeljo, 14. t. m. bo slovesno blagoslovljen, otvorjen in izročen prometu. Svečana planinska maša po Aljaževem klubu, izbrano petje mestnih uslužbenec, pohorska godba, pohorski ples itd. Ta dan se bo zbrala elita planincev od banske uprave, SPD, turistovskih in sportnih klubov, Pohorske vzpenjače, lovcev in drugih korporacij in mariborskih izletnikov. Slavnost bo poveljevala tudi na ta dan k Pohorskemu domu sklicana letna skupščina Zveze občinskih uslužbenec iz cele dravske banovine. Pozivamo planince in izletnike, da v nedeljo 14. t. m. posvetijo svoj dan Pohorskemu domu.

Oblike moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor. 1182

m Aljažev klub SPD Maribor začne z redno planinsko službo božjo pri Arehu v nedeljo, dne 7. VI., na Urški gori v nedeljo, dne 14. VI., na Smolniku v nedeljo, dne 21. VI. Sv. maša je na vseh postojankah vsakrat ob desetih. Kadar kaže v soboto popoldne vreme na grdc, odpade v nedeljo planinska služba božja.

Laško

Smrt. V nedeljo popoldne so pokopali ob ogromni udeležbi ljudstva gostilničarja in posestnika v Lahomnem g. Antona Kneza, pd. malega Starca, ki je umrl po dolgi bolezni v 47. letu.

Požar. V noči na ponedeljek je izbruhnil v št. Petru pri Oleščah na posestvu kmeta Antona Dernačja, pd. Brdčeka, požar, ki je vpepeli hišo, gospodarsko poslopje in svinjak. Požar je napravil za 35.000 Din škode, posestvo je bilo pa zavarovano le za 4000 Din.

Pregled stanovanj in gostilen. V torek je pregledala posebna komisija vse stanovanja in gostilniške lokale glede snage in oddaje stanovanj za tujce.

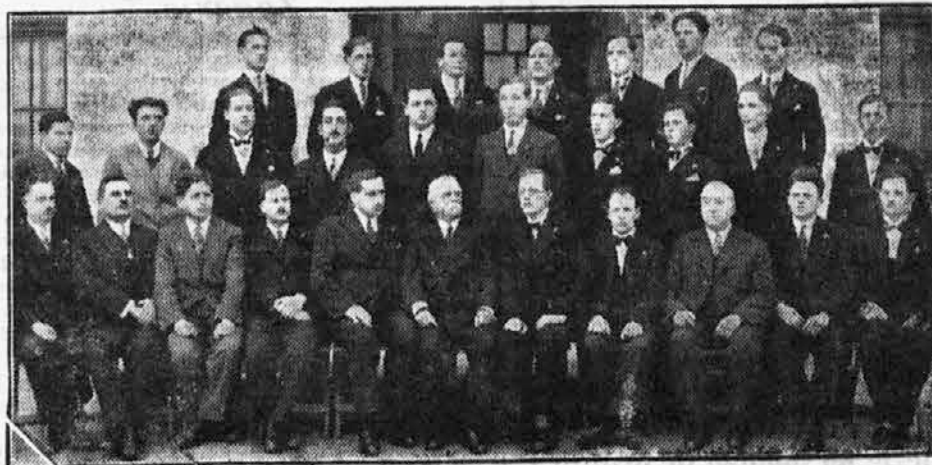
Prememba lastnine. Odvetnik in župan g. dr. Fran Roš je kupil v Gornji Rečici in Slomniku veliko posestvo g. Golouha ali po domače Marinka.

Potovanje po zvezdi večernici

95.

Dušan, Danica in Čučiruč so se hoteli naglo umakniti v gozd, da jih zmagi ne bi opazili, toda bilo je že prepozno. Zagledali so jih, strahovito zarjuli ter se pripravili na napad. Samica se je hitro postavila na zadnje noge, samec pa se je neverjetno naglo izkobilacil iz vode in planil na peščen breg. »Izgubljeni smo!« je prestrašeno vzkliknila Danica.

Pevsko društvo »Logatec«

Društvo obstoja komaj dve leti in je v tem kratkem času priredilo že pet zelo uspešnih koncertov. Predsednik društva je šolski nadzornik v pokolu g. Leopold Punčuh (X), pevsodaja pa g. Janko Guček (XX), ki je ustanovitelj društva. To pevsko društvo je sedaj eno izmed najboljših na Notranjskem in je član Hubadove župe.

Nesreča v planinah

Krojaški pomočnik Bučan je dobil na vrhu strme skale božjastni napad in padel 8 m globoko

Kranj, 3. junija.

Lepo pomladansko vreme privabi vsako nedeljo množice izletnikov in turistov na planine. Nepredvidnost je često vzrok vsakovrstnih nesreč v gorah. Marsikdaj pa človekova telesna konstitucija ne vzdrži prenaporne hoje po gorah.

Preteklo nedeljo zjutraj se je napotil krojaški pomočnik Bučan Alojzij iz Britofa na izlet na Zaplato, Storičovo sosedo. Ko je prispel v družbi svojega tovariša pod širni »Hudičev bož«, ga je vrhu strme skale vrgla božjast. Že preje ga je često napadla zavrtna bolezen, radi česar ni bil nikoli preveč dober turist. Zmanjkalo mu je tal in je padel z ostre skale 8 m globoko v prepad in je potem še po skalnatem terenu valil kakih 30 m v dolino. Pri padcu je dobil težke poškodbe na glavi in lažje na udih. Tovariš, ki ga je spremljal in lovski čuvaj Miha Behberger iz Brega, ki je slučajno prišel mimo, sta ga spravila v dolino. Nemudoma so poklicali zdravnika dr. Valiča iz Predvora, ki je ponesrečenca obvezal, nakar so ga odpeljali domov v Britof pri Kranju. Po zdravniškem mišljenju bo morda okreval, če ne bodo nastopile kake komplikacije v glavi.

Ta primer je resen opomin vsem onim, ki se podajajo na strme gorske poti, pa nimajo dovolj močnih živcev ali pa jim vedno preti nevarnost, da se jih loti radi šibkega srca slabost ali pa trpe na kronični padavici.

Od ključavničarja do inženjerja

Karijera Jeseničana Čampé, ki je vzoren Sokol, v Ameriki

Pred 28 leti je zagledal luč sveta v prijazni vasi v okolici Novega mesta Friderik Čampa. Bil je nezakonski sin in kot takega je zasledoval vse skozi zla usoda. Oče je odšel v tujino, da izbegne dolžnosti očetovstva. Mati je skrbela za svojega sina le 6 tednov, nato ga odala v rejo in odšla preko velike luže.

Oče in mati sta pozabila na sina, za katerega je skrbel bolniški strežnik g. Jože Šlibar na Jesenicah. Že v 10. letu je pristopil k jeseniškemu Sokolu kot član dece. Bil je eden najmarljivejših telovadcev pod vodstvom takratnega društvenega načelnika brata Matije Sušnika. Med svetovno vojno se je izučil ključavničarstva v tujakšnji tovarni Kranjske industrijske družbe.

Jeseni leta 1920. pa jo je tudi on mahnil v Ameriko, kjer je bil zaposlen kot mehanik v

Fordovih avtomobilskih tvornicah v Detroitu. Usoda se mu je obrnila. Spoznal ga je sin nekega japonskega univerzitetnega profesorja. Temu je bil mladi Evropejec všeč radi svojega talenta in vztrajnosti pri delu. Omogočil mu je, da je Čampa nadaljeval študije. Sedaj pa je končal svoje študije in 13. maja letošnjega leta je diplomiral za inženjerja stavbene stroke in agrikulture na univerzi v St. Franciscu v Kaliforniji.

Poleg študij pa je pridno gojil tudi telesno vzgojo. Na številnih tekmah se je izborno odrezal in s tem pokazal, da je sokolski telovadni sistem najboljši.

S hvaležnim srcem se spominja svojega rednika g. Šlibarja. V pismu svojemu redniku omenja tudi, da ni pozabil svoje domovine in jeseniškega Sokola.

Kranj

Popoldanska nogometna tekma. Danes popoldne ob 17. uri se bo vršila na sportnem igrišču kranjskega Sokola nogometna tekma med ljubljanskim klubom SK »Jadrano« in domačim SO Sokola.

Sokolska tombola v Stražišču. V nedeljo 7. junija se bo vršila ob 15. uri popoldne na Pontah v Stražišču tombola, ki jo priredi Stražiško sokolsko društvo.

Se ena pekarija. Bohorič Franc, ki je bil dosedaj najemnik Čadeževce pekarije, bo začel samostojno obrt v Kokriškem predmestju št. 1. V smislu obrtnega in stavbenega reda se bo vršil na licu mesta ogled z obravnave.

Obisk tujcev. Maja meseca je bil v Kranju sledeč tujsko-rometni obisk (številka v oklepaju se nanašajo na april): Jugoslavija 86 (118), Avstrija 9 (5), Češkoslovaška 8 (6), Italija 6 (8), Madžarska 1 (1), Nemčija 8 (16). V Kranju so jih privedli večinoma trgovski posli, letoviščarjevi za enkrat se ni bilo.

Zanimiv majniški izlet. Meseca maja obišče vsako leto Kranj precejšnje število mladine. V prvi vrsti obiščejo grobova naših pesnikov. Franca Prešerna in Simona Jenka, v drugi vrsti pa kranjske tovarne. Preteklo nedeljo pa se je pripeljalo iz št. Vida nad Ljubljano 17 nekdanjih učencev šolskega ravnatelja v pokolu g. Janka Zirovnika, ki biva sedaj v Kranju. Vsi so stari že pred 50 let, saj je prišel g. Zirovnik v št. Vid že pred 40 leti in jih je tam dobil v IV. razredu ljudske šole. Pozneje je ustanovil v krogu teh učencev znani »Zirovnikov zbor«, ki ni gojil samo petje, ampak tudi vsestransko prosvetno delo. Še danes so člani »Zirovnikove zbor« ljudje, ki jih veže medsebojno prijateljstvo in vdana hvaležnost do svojega učitelja, ki so ga obiskali lani ob priliki njegove 75-letnice prvič in so sklenili, da ga bodo obiskovali vedno vsako leto zadnjo nedeljo v maju. Poklonili so se tudi spominu Prešerna in Jenka.

Jesenice

Novo kopališče. Tujsko-prometno društvo v Mojstrani je pričelo graditi kopališče. Vsekakor je to prav dobra poteza Mojstranov, da se bodo mogli kopati tu letoviščarji in tudi domačini.

Dan »Rdečega križa«. V nedeljo 8. junija bo priredil »Rdeči križ«, podružnica Jesenice »dan rdečega križa«. Pobiralo se bo po hišah in ulicah. Vsak naj žrtvuje nekaj za namene, ki jih zasleduje »Rdeči križ«.

Ustanovni občni zbor »Soče« na Jesenicah obeta biti ena najlepših manifestacij jugoslovanskega edinstva. Prijavljeni so že delegati vseh sorodnih društev, ki bodo danes pobili na Jesenice. Pripravljeni smo, da ne bodo na Jesenicah izostali, osobito ker ima v društvu

»Soča« dostop vsakdo, domačini in Primorci in se vsakdo zamore prijavit članom. Vabimo vas, pridite, da čujete trpljenje in bridkosti dela svojega naroda, ki še ječi pod tujcem. Pridite, da se okrepite in uvidite, kaj je svoboda! Pridite vsi, da vsaj moralno podprete svoje trpinčene brate! Pridite in pristopajte k društvu. Ustanovni občni zbor se vrši danes ob 14:50 v Sokolskem domu.

Jutri bodo Jeseničani poslušali na radio jeseniško osnovnošolsko dečo, ki bo nastopila v ljubljanskem radio.

V sokolski telovadnici pridno vežbajo za nastop v Radovljici ob priliki naraščajkega dne, ki bo 14. junija.

Krožek prijateljev Francije na Jesenicah priredi drevi ob 20. uri v Kazini za svoje člane recitacijski večer.

Nogometna tekma. V nedeljo popoldne so odigrali na igrišču pod Možakljo v Kurji vasi nogometno tekmo med domačim SK Bratstvo in SK Kranj iz Kranja. Tekma je končala z rezultatom 10:1 v prid domačinom. Poraz je presenetil sportno občinstvo, ker je spoznalo v kranjskih igralcih najboljšje igralce svoječasnega kluba »Korotan« v Kranju.

Deca v radiu. V petek 5. junija bo jeseniška osnovnošolska deca nastopila v ljubljanskem radiu. Program je dobro sestavljen in se bo odvijal od 11:45 do 12:45. Nastop dece, ki bodo razpravljali o prehrani rastlin, Pevske točke bo vodil učitelj g. Rabič Lojze, enako tudi nastop z orglimi. Učni nastop pa bo vodil šolski upravitelj g. Leo Pibovec.

Zbor »Sočec«. V četrtek na praznik bo popoldne občni zbor novoustanovljenega društva »Soča«. Pristopite pisno ali ustno predsedniku pripravljalnega odbora mg. phr. g. Jožetu Zabkarju, lekarnarju na Jesenicah.

Sv. Križ pri Litiji

Sveža gomila. Pretekli teden smo pokopali 28-letnega Ladislava Rozmana, bivšega zavarovalnega agenta iz Brezovega. Smrt ga je rešila po enoletnem trpljenju, ki ga je priklenila na bolniško posteljo. Naj v miru počiva. Zalujocij smojale!

Nova trgovina. G. Marjeta Paulin namerava svoj čas opuščenno trgovino zopet odpreti na Brezovem.

Hmeljski nasadi. Na graščini Turn-Gallenstein nameravajo pred leti zasajene velike hmeljske nasade opustiti.

Sodne dražbe premičnin, ki jih je zarubilo okr. sodišče v Litiji, bodo 13. junija popoldne dve v Grbovki in 22. junija t. l. pa v Moravski gori. Prodajali bodo špecerijsko blago, manufakture, vino in živino. Kupci vabljeni.

Nenavaden gost v litij-skem hlevu

Konj za dirke, ki je padel iz tovarnega vagona

Litija, 2. junija.

V soboto okrog pol 15. je iz brzotovornega vlaka, ki vozi skozi postajo »precejšnjo brzino«, padel lep dirkalni konj, vreden okrog 20 tisoč Din. Namenjen je bil za prevoz v Italijo.

Ker vlada sedaj v vagonih že precejšnja vročina, so vrata vagona odprta in je mesto tega odprtina obita z deskami. Iz še neznane vzroka pa je konj deske zlomil in padel baš nasproti postaje v Litiji iz vlaka. Poškodoval se ni dosti, pač pa močno prestrašil.

Prijel ga je najprej prog. mojster g. Rouho, pa se je konj kar prestrašil in mu pobegnil. Zbežal je po progi proti Savi. Ker pa pripelje v tem času brzovlak, je bila velika nevarnost, da ga dohiti. Zato je steklo za njim več ljudi in ga prijeli ravno tedaj, ko je bil brzovlak oddaljen še kakih 15 m od njega. Odpeljali so ga v hlev g. Švibarja, kjer pa je ponoči začel zopet noreti in je razbil slamoreznic in hlapčev posteljo in napravil škode okrog 300 Din. V nedeljo zjutraj so ga z veliko muho spravili v vagon.

Kamnik

Gnusno dejanje pljanega postopača. Po Kamniku se je že 2 dni potikal neki 46-letni možki in se vedel prav sumljivo. V vsaki gostilni je zahteval samo »špirt«. V sredo popoldne je hodil po Glavnem trgu, kar pa se je vzpel na precej visoko okno neke hiše na Glavnem trgu in izginil v sobi. To je opazil neki kleparski pomočnik, ki je stal v bližini in takoj obvestil posestnika o nepričakovanem posetu tujega gosta. Ko so domači vdrli v sobo, v katero je skočil neznanec, so ga našli v borbi z domačo hčerko, nad katero je hotel izvršiti gnusno dejanje posilstva. Neznane se je prihoda domačih prestrašil in pri oknu skočil zopet na ulico, kjer pa je padel v roke mestnemu stražniku, ki ga je odvedel na stražnico. Tu so ga zasilili, nato pa oddali v zapore tujakšnjemu sodišču.

Ogled jez. Pri jez. tovarne »Titan« na Perovem je Bistrica v zadnjih letih napravila precejšnjo škodo. Na levem bregu je izpodkopala in odnesla lep kos travnika in ker se niso izvršile nikake poplave, se zemlja še sedaj počasi vdira. Lastnice travnika — Kamniške usmiljenke — so vložile pritožbo proti slabemu vzdrževanju vodnih naprav in 8. junija ob pol 10. uri popoldne se bo vršil na licu mesta komisijski ogled.

Pridobinski davki. Seznan davčnih zavezanec za pridobnino je razpložen do 8. junija v pisarni mestnega županstva in interesentom med uradnimi urami na vpogled.

Kino. Ker so bile vse formalnosti za adaptacijo gasilnega doma v kinodvorano že pretekli mesec izvršene, so ta teden pričeli z delom. Vhod v dvorano bo iz sedanje godbene sobe, kjer bo nameščena tudi aparatura. Izhod pa bo v mestni park. Adaptacijska dela izvršuje zidarski mojster g. Homar. Kino bo pričel obratovati v soboto 13. t. m.

Film o vsesokolskem zletu v Beogradu bo predvajal kamniški Sokol v soboto popoldne in zvečer ter v nedeljo popoldne v dvorani Narodne čitalnice. Občinstvo najtopleje priporoča ogled te najsilnejše manifestacije sokolskega dela in uspehov.

Pevski koncert priredi Združenje vojnih invalidov v Kamniku z sodelovanjem kamniškega pevskega okteta. Koncert se vrši v nedeljo 7. junija ob pol 9. uri zvečer v Kamniškem domu. Na programu so pesmi naših popularnih skladateljev Adamiča, Deva, Parne itd. Čisti dobitek koncerta je namenjen za spomenik v svetovni vojni padlim kamniškim občanom.

Št. Jurij ob južni železnici

Vodovod. Ze dolgo se pri nas pripravljamo na gradnjo vodovoda. Niti trg niti banovinska kmetijska šola nima dobre in zdrave pitne vode. Sedaj se delajo pri kr. banski upravi načrti za vodovod in se je vzelo v obzir dva vrelca, in sicer vrelc od g. Slomskega in oni pod trgov, ki bi bil glede na bližino mnogo ugodnejši. Pred tednom nam je pa poslala kr. banska uprava iskalca vrelcev vpok. polkovnika ing. Beichela iz Dunaja, ki je v bližini trga našel močan podzemski tok. Ta voda naj bi bila na nakazanem mestu 20 m globoka, tok sam pa 10 m širok. Ako bo občina pri vrtanju res našla vrelca, bi bila to najboljša rešitev tako perečega našega vodovodnega vprašanja.

Kmetijska podružnica. V nedeljo 31. maja je imela tujakšnja podružnica Kmet. družbe svoj redni občni zbor z volitvijo odbora in delegatov za občni zbor. Za predsednika je bil ponovno z vzklikom izvoljen priznani naš strokovnjak ravnatelj inž. Petkovšek, oba predsednika Kmet. odborov Jože Zdošek in Jos. Drogenik in 8 mladih aglinih gospodarjev iz vasi velikega okoliša. Naša podružnica spada med najdelavnejše. Na občni zbor je tudi prišlo 46 članov iz Dramelja, ki so ob tej priliki izvolili svojega delegata za občni zbor družbe. Za delegate so izvoljeni gg. Podgoršek Jože, Drogenik Jože in Čaler Miha. Za napredek kmetijstva osobito živinoreje v okolišu podružnice imajo funkcijonarji naše kmet. šole veliko zaslug. Na občnem zboru se je sklenilo ustanoviti po vaseh vaške krožke za skupno nabavo kmetijskih strojev.

Sejem. Dne 1. t. m. se je vršil tu živinski sejem z nagonom 445 glav govedi. Kupčija je bila mrtva. Zunanega kupca ni bilo in se je le malo stržilo. Povsodi v okolici se otvarjajo vinotoki, ker vinogradniki za nobeno ceno ne morejo prodati vina.

Sokol v št. Jurju je imel v nedeljo dobro uspešno tombolo. Prodalo se je blizu 4000 tombolskih kart in razdelilo 500 krasnih dobikov. Razen dveh prvih tombol (kolo in pohištvo) so naši prijatelji sokolstva vse dobivte darovali. Tombole se je udeležilo do 1000 kmetijskega prebivalstva. Naj bo ta uspeh prireditve zadovoljevanje za težko organizatorno delo našim marljivim Sokolom.

Zapiski profesora Piccarda

»Frankfurter Zeitung« je objavila 2. junija izvešek iz zapiskov drznega letalca profesora Piccarda, ki jih je pisal v svojo »zrakoplovno knjigo«.

»Mi smo ujetniki zraka«, je zapisal profesor Piccard, ko je opazil, da se je odtrgala vrstica za odpiranje ventila. To je bilo hudo spoznanje za 17-urno vožnjo po silni zračni višini in misel na posledice tega spoznanja obeh letalcev ni več zapustila, ker sta vedela, da sta izročena slepi usodi na milost in nemilost.

Položaj, v kakršnem sta se nahajala oba letalca, je bil takšen: 17 ur leta, kisika sta imela za 20 ur, vrstica do ventila odtrgana, 41 stopinj vročine v gondoli in zrak vedno redkejši. Žejna sta bila tako, da sta lizala stene. Profesor Piccard se je slekel in se vsedel na tla, kjer je bilo najbolj hladno. »Morala sva se držati zelo mirno«, piše profesor Piccard, »da sva prihranila nekaj kisika — to se pravi, da sva morala zrak za dihanje racionalizirati. Solnce je že zašlo, zrakoplov pa še ne pada. Konec vrvice do ventila se dviga vedno višje in midva nimava nobenega upanja več, da jo doseževa.«

Po 18. urah je zračni pritisk znotraj in zunaj enak. Odprla sta luknje — in nato sta dvakrat — trikrat odskočila od tal, kamor sta zadela. Piccard je udarilo nekajkrat po glavi in samo tolikanj zasmehovana košara na njegovi glavi mu je rešila življenje.

Nato slede zapiski profesora Piccarda od ure do ure. Zapiski imajo naslov: »Zrakoplovna knjiga profesora Piccarda na njegovi 13. vožnji z zrakoplovom«.

3:50: zaprta, 4.: start. 4:24: 15 kilometrov visoko. 4:28: Še tisoč metrov višje, torej v 25 minutah 15.000 metrov (to je hitrost 10 metrov na sekundo).

5.: Aparat z proizvajanje kisika se je še pred startom polomil. Doslej sva si pomagala s

tekočim kisikom. Aparat srečno popravila. Vse je idealno lepo. V notranjosti krogle se dela sneg, od strehe pada slana. Toplota znotraj 7 stopinj.

5:11: Višina stalna. — 5:30: Zrakoplov zelo napet.

5:57: Sklep, da se dvigne višje. Spuščava prvi balast.

6:06: Stiri vreče balasta odvrkla.

6:18: Notranjost kabine je prijetno svetla. — Megla — torej fotografiranje nemogoče. Visoka plast oblakov. Slana je izginila. Ob stenah veri voda. Toplota 16 stopinj.

6:35: Vrvica do ventila ni v redu.

Ne vem, če jo bova mogla doseči; če ne, bova pristala šele zvečer. Da pojde hitreje, bova morala še metati balast. Upajmo najboljši; na srečo je ventil zelo trd.

7:05: Delamo samo s tekočim kisikom, ker moramo ž njim varčevati. Notranji pritisk počasi pojema. Slišiva slabo žvižganje. Če ne bo hujšega, ne bo hudo.

7:45: Zmetala sva 4 vreče balasta, vsega skupaj 100 kilogramov. Barometer 70 milimetrov pritiska. Snežniki na jugu.

8:20: Oblaki pod nami.

8:42: Priprave za pristaneč.

10:25: Upanje, da začnemo kmalu padati.

14:50: Sva čisto mirna, da porabiva manj kisika.

16:40: Vnanji pritisk 91 milimetrov — rešena!

18:75: Da le ne bi padla v morje!

19:24: V kabini postaja temno.

19:24: Žejna sva in obližujeva stene kabine.

20:03: Zrakoplov pada.

20:15: Solnce še vidiva. Pod nama gorovje — divno lepo!

20:51: Rešena!

Umetniki Pariza si znajo pomagati

Književnikom in umetnikom, ki živijo v Parizu, tudi niso tla vedno postlana z rožicami, ampak si morajo gospodje služiti svoj vsakdanji kruh na najbolj različne načine.

Neki pisatelj n. pr., ki je napisal več dobrih romanov, »delac« v pomarančah. Mož ima namreč nalogo, da dela propagando za pomaranče. To propagando pa dela tako spretno, da zasluži na leto več kakor je zaslužil pred njim več znamenitih pisateljev celo svoje življenje.

Neki drugi umetnik dela propagando za avtomatske restavracije. On prireja v takih restavracijah literarne tekme in literarne večere, o tem pa poroča v raznih listih.

Posebno propagando dela zopet neki drugi umetnik za francoska kopališča, zlasti za znano morsko kopališče Deauville. On piše povesti, katerih dejanje se vrši vedno v Deauville-u ali pa se tam vsaj konča.

Umetniki v Parizu morajo pač tako živeti ali podobno, sicer so v nevarnosti, da na njihova imena ljudje kmalu pozabijo; na kogar pa javnost v Parizu pozabi, ta je izgubljen.

Smrtna kazen v Angliji

V nobeni državi ni tako nevarno koga ubiti kakor v Angliji. Anglija je namreč otok, kar policiji njeno delo zelo olajšuje, poleg tega pa imajo angleški listi izvrstne poročevalce, ki jim ne uide nobena malenkost. Res je sicer, da vsake vsako leto tudi v Angliji lepo število zločinov nepojasnjenih, kljub temu pa je za zločince zelo težko pobegniti iz dežele. Pa tudi pravice do pomilostitve se v Angliji le redko poslužujejo, ker stoji vsak minister za notranje zadeve, ki odločuje v pomilostitvah, vedno na stališču, da je treba smrtno obsodbo tudi izvršiti, dokler smrtna kazen ni odpravljena.

Razumljivo je torej, da je boj za odpravo smrtnih kazni tudi v Angliji zelo hud. Število pristašev smrtnih kazni je približno enako številu njenih nasprotnikov in zato tudi vlada ne more nikamor. Nekaj časa so upali, da bo Delavska vlada rešila to vprašanje, toda tudi ta ni mogla storiti več kakor da je dala izvoliti posebno komisijo, ki naj proučuje vprašanje; v komisiji je pa stvar zaspala. Zato v Angliji še danes zločince »obešajo za vrat, dokler niso mrtvi«. Poleg tega pa je v Angliji še zelo živ tisti puritanski duh, ki zahteva »glavo za glavo in zob za zob«.

Imajo pa nekaj v Angliji, nad čemur se zgraža vsa angleška javnost in to je način, kako poroča angleško časopisje o usmrčitvah. Tisti stega dne, ko pride kdo na vrsto za vešala, je obešenih po vseh ulicah nebroj časopisov in povsod ti zijajo nasproti napisi »Zadnji trenotki zločinca X« ali pa »Y na poti na vislice« ali pa »Mati moli za svojega sina-zločinca«. Poleg tega objavljajo slike vseh mogočih zločinčevih sorodnikov, kako in kaj delajo, kako in kje stanujejo in podobne surovosti. To neverjetno početje angleškega časopisja obseja vsa angleška javnost.

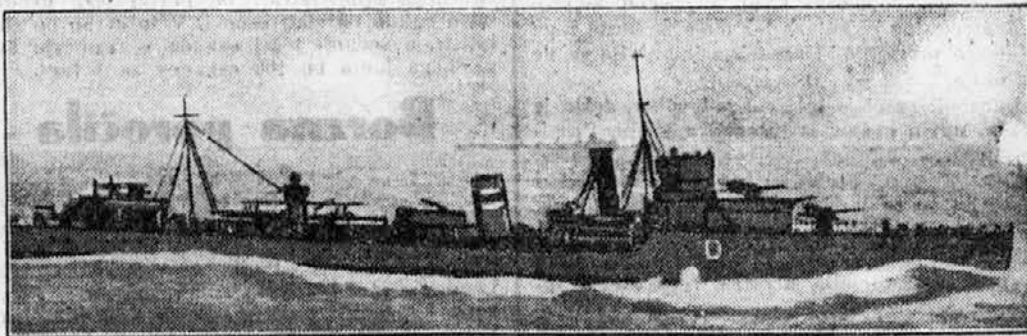
Časopisje se seveda izgovarja in opravičuje s tem, da objavlja le to, kar hočejo ljudje. Ljudje se v Angliji res zanimajo za vsak kriminalen slučaj vse drugače kakor pa na evropskem kontinentu in čim se dogodi kakšen zločin, se pretvori cela Anglija v eno samo veliko ljudsko sodišče. Od tod prihaja, da angleška sodišča niso neodvisni uradi, ampak so bolj podobna parlamentom, ki jih stalno nadzoruje ljudska volja in ljudsko mnenje.

Kako zelo vpliva ljudsko mnenje na angle-

ško pravosodje, dokazuje n. pr. slučaj nekega Wallace-a, ki je bil obtožen umora svoje žene. Wallace se je izgovarjal s tem, da je bil takrat, ko je morala biti žena umorjena, poklican na telefon, da ga torej ni bilo doma. Dokazati pa tega ni mogel. Na drugi strani pa je bilo dokazano, da je živel mož s svojo ženo že mnogo let v najsrečnejšem zakonu. Tudi tovariši Wallace-ovi so govorili o njem le najboljše. Zakaj naj bi bil torej Wallace ubil svojo ženo? Na to vprašanje sodniki niso odgovorili, ampak so ga obsodili na smrt. Ta obsodba pa je angleško javnost silno razburila, tako da so v Liverpoolu celo pri službi božji molili, naj Bog da prizivnim sodnikom pravo pamet! Prizivno sodišče je Wallace-a res oprostilo, delodajalec ga je takoj zopet sprejel nazaj v službo, stroške so pa plačali njegovi delavski tovariši. Taki procesi pa so v Angliji najboljše agitacija za odpravo smrtnih kazni.

Živali prorokujejo vreme

V naših krajih se vreme dostikrat izpremeni čisto nepričakovano; na Angleškem pa se to redno dogaja. Zato je razumljivo, da se Angleži jako radi pogovarjajo o vremenu. Na vremenske napovedi pa, kakor jih objavljajo časopisi in radio, Angleži ne dajo mnogo, pač pa zelo vestno in natančno opazujejo živali na njihovo obnašanje pred izpremembo vremena.

Obisk nemških ministrov v Chequersu (v Angliji) — Angleški torpedni rušilec »Winchester«

Nemški državni kancler dr. Brüning in nemški minister za zunanje zadeve dr. Curtius odideta te dni na povabilo angleške vlade v Cherquers, kjer ima vsakokratni predsednik angleške vlade svoje letovišče. Tam se bosta pogajala s predsednikom angleške vlade Macdonaldom in angleškim ministrom za vnane zadeve Hendersonom o velevažnih političnih vprašanjih. Nemška ministra se bosta peljala v Anglijo na angleški torpedovki »Winchester«.

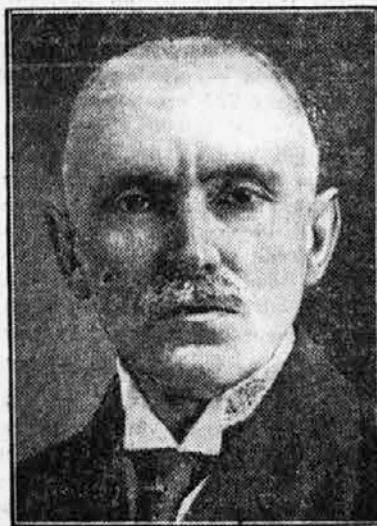
Zborovanje »Stahlhelma« v Vratislavi

Na sliki vidimo (od leve na desno): generala von Seeckta, bivšega nemškega prestolonaslednika in maršala Mackensena-a. — Bivši nemški prestolonaslednik baje upa s pomočjo organizacije »Stahlhelma« zopet zasedati nemški prestol.

Na »žabji barometer« Angleži ne dajo nič — to imajo bolj Nemci. Posebne izkušnje pa imajo s prašiči. Nekemu angleškemu veleposestniku je namreč pripovedoval njegov hlapec, da so bili prašiči v hlevu dva dni pred velikim snežnim viharjem silno nemirni in razburjeni. Ves dan so tekali iz kota v kot in so vedno grizli slamo. To je kazalo na to, da so se hoteli zariči v slamo, da se varujejo pred nevihto.

Slično obnašanje so opazovali tudi pri psih. Opazovali so, da psi pred nevihto silno radi kopljejo zemljo. Pa tudi rep drži pes pred lepim vremenom drugače kakor ob grdem vremenu. Pred lepim vremenom drže psi svoje repe pokonci, pred nevihto pa nosijo repe po-vošene.

Koliko je na teh opazovanjih pravilnega in koliko je namišljenega, tega ne vemo; treba bo pa še dolgo opazovati razne pojave v naravi, predno bomo mogli točno prerokovati vreme.

Profesor Viljem Stoewer †

Bralcem ilustriranih nemških listov dobro znani slikar prof. Viljem Stoewer je te dni umrl. Star je bil 67 let. Najbolj so znane njegove mornariške slike.

Majhne države - veliki dohodki

Poleg velesil in srednjevelikih držav imamo v Evropi tudi nekaj majhnih držav, ki so skoro še manjše kakor majhne. Te male države pa imajo pred velikimi državami to prednost, da ne poznajo nobenih primanjkljajev v državnih proračunih, nobenih konkurzov in nobene brezposelnosti in revščine, kajti vse imajo take dohodke, da jih celo velesile lahko zavidajo.

Republika San Marino, ki je od mesta Rimini komaj dobro uro hoda daleč, spada med najstarejše države v Evropi. Ta država leži na gorovju Titano, ustanovil pa jo je bil v četrtem stoletju po Kristusu neki dalmatinski begunec. Od mesta Rimini do San Marina pelje krasna avtomobilska cesta. Državno ozemlje meri 60 kvadratnih kilometrov, prebivalcev pa ima okoli 10.000. Ti ljudje prodajajo razglednice, vodijo tujce, ali pa so gostilničarji. Vsakih 8 mesecev si volijo dva državna načelnika in 60 svetovalcev, za razne parade pa imajo 120 vojakov. Država ima poleg dohodkov od tujkega prometa in od prodaje razglednic še druge dohodke, predvsem od prodaje raznih naslovov in redov. Grofovski naslov je veljal pred vojno

750 angleških funtov (1 funt = 276 Din), baron pa si lahko postal že za 200 funtov. Danes, ko je vrednost teh naslovov padla, pa izdaja republika San Marino vedno nove pošne znamke. Davkov v tej državi ne poznajo.

V Pirenejih (na špansko-francoski meji) leži republika Andorra. Ta »velesila« obsega 6 občin, meri 175 kvadratnih kilometrov in šteje 6000 duš. Državo vlada 24 izvoljenih mož, odločuje pa predsednik. Od 17. stoletja dalje stoji ta država pod varstvom Francije, za varstvo pa plačuje republika Andorra Francozom po 960 papirnatih frankov na leto. Ljudje žive od poljedelstva in od živinoreje — na papirju; kajti v resnici žive samo od tihotapstva. Policije, orožnikov in vojakov v tej deželi ne poznajo, ravno tako pa tudi ne poznajo financarjev in davčnih iztirjevalcev. Vse svoje dohodke dobiva republika Andorra od poštnih znamk.

Tretja taka »velesila« je kneževina Monaco, ki je znana po vsem svetu po svoji igralnici. Pravi gospodar te kneževine je velika avstrijska družba, ki plačuje po 200 odstotkov dividend na leto na vsako delnico, poleg tega pa gradi nove ceste in vzdržuje stare, skrbi za bolnišnice in plača sploh vse, kar potrebujejo država in državljani. Za krasno uniformirane vojake pa skrbi pošta z vedno novimi znamkami.

Četrta država je kneževina Lichtenstein. Ta država ne plačuje svojemu knezu nič, ampak knez sam mora skrbeti za svojo deželico, ki meri 157 kvadratnih kilometrov, prebivalcev pa ima okoli 10.000. Tudi v tej državi so glavni dohodek pisemske znamke. Imajo pa tudi kovan denar, kakor v Švici, samo da je na njem slika deželnega kneza; ta denar tujci jako radi kupujejo za spomin. V kneževini pa ima svoj sedež tudi dosti bogatih akcijskih družb, ki so se tukaj naselile zaradi razmeroma majhnega davka.

Teniška igralka Cecilija Aussem

Francoska teniška igralka Cecilija Aussem je na tekmah v Parizu premagala najboljšo angleško teniško igralko Betty Muthall-ovo. S to zmago si je priborila prvenstvo Francije.

Bernard Shaw in avtomobil

V Londonu je te dni govoril na nekem javnem zborovanju tudi znani pesnik Bernard Shaw in sicer o »revščini in bogastvu«. V svojem govoru je zelo ostro nastopil proti zavetiščem za reveže in je zahteval, naj oblast taka zavetišča takoj zapre; dokler namreč obstoje taka zavetišča, kamor se zateka na tisoče in tisoče londonskih revežev, se mora smatrati pojav razkošnih avtomobilov na londonskih ulicah kot predrzno izzivanje. Tu je Shaw pokazal v svojem svetem ogorčenju na krasen avtomobil ki so ga zborovalci lahko videli skozi okno in je nadaljeval: »Ali ne pomeni ta avtomobil za nas vse izzivanje?« Pri teh besedah je res planilo nekaj mladih ljudi na ulico z očitnim namenom, da razbijejo avtomobil. Ko pa je Shaw to opazil, je zaklical: »Ljudje božji, stojte, ta avtomobil je moj!«

Razsvetljeno pokopališče

Na pokopališču brazilskega glavnega mesta Rio de Janeiro so napeljali nedavno elektriko, tako da bodo ponoči majno razsvetljena. S to novotarijo pa tamošnji ljudje niso kaj posebno zadovoljni.

Moda v sovjetskem paradižu

Kakor je znano, vlada v sovjetski Rusiji veliko pomanjkanje na tkaninah. Potovalec pričajo soglasno, kako slabo so ljudje oblečeni v ruskih mestih. Višji sovjetski uradniki nastopajo v javnosti v preprosti bluzi, škornjih ter z rdečo ovratnico. Posamezne ženske, katerih moške zavzemajo visoka mesta, so pa le precej luksurično oblečene, samo da ne štedijo z rdečo barvo, da dajo svojim toaletam proletarsko noto. Te kaketno oblečene dame so trn v peti tistim veteranom razrednega boja, ki so, bojujoč se za boljševizem, žrtvovali vso žensko srečo in vse ženske dražesti. Časopisi proti strajo proti toaletam, ki jih vtihotaplajo iz Pariza; zahteva so, naj bi se upeljala enotna proletarska ženska moda: krilo, bluz in kapa, vse čisto enostavno, v rdeči barvi.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VI. No. 45/20.

Pregled nalezljivih bolezni v Dravski banovini

od 15. maja do 21. maja 1931.

Srez	Ostali	Na novo oboleli	Ozdraveli	Umrli	Ostanje v oskrbi
Skupina tifuznih bolezni.					
Brežice	1	—	—	—	1
Celje	1	2	—	—	3
Dolnja Lendava	1	—	—	—	1
Kranj	1	—	—	—	1
Krško	2	—	—	—	2
Ljubljana (srez)	1	—	—	—	1
Ljubljana (mesto)	5	—	1	—	4
Ljutomer	1	—	1	—	—
Maribor desni breg	—	1	—	—	1
Maribor (mesto)	1	—	—	—	1
Murska Sobota	—	1	—	—	1
Radovljica	2	—	—	—	2
Slovenjgradec	1	—	—	—	1
Šmarje pri Jelšah	3	—	3	—	—
Skupaj	20	4	5	—	19
Škrlatinka. — Scarletina.					
Brežice	1	—	—	—	1
Celje (mesto)	2	—	2	—	—
Cabar	2	—	—	—	2
Kamnik	2	1	—	—	3
Kranj	1	1	—	—	2
Laško	1	—	—	—	1
Logatec	—	2	—	—	2
Ljubljana (mesto)	6	3	—	—	9
Ljutomer	2	—	—	—	2
Maribor (mesto)	1	—	1	—	—
Prevalje	2	—	—	—	2
Ptuj	2	1	—	—	3
Ptuj (mesto)	—	1	—	—	1
Radovljica	6	2	3	—	5
Skupaj	28	11	6	—	33
Ošpice. — Morbilli.					
Kočevje	48	10	30	—	28
Ljutomer	7	45	7	—	45
Murska Sobota	2	—	—	—	2
Ptuj	14	11	12	1	12
Ptuj (mesto)	7	3	6	—	4
Skupaj	78	69	55	1	91
Davica. — Diphtheria et Croup.					
Brežice	1	—	1	—	—
Dolnja Lendava	1	—	1	—	—
Kranj	—	2	—	—	2
Kočevje	1	—	—	—	1
Konjice	1	—	—	—	1
Krško	5	—	4	—	1
Litija	2	—	—	—	2
Ljubljana (srez)	7	2	1	2	6
Ljubljana (mesto)	8	2	2	—	8
Ljutomer	2	1	2	—	3
Maribor (mesto)	2	2	1	—	3
Maribor (mesto)	1	1	1	—	1
Ptuj	—	1	—	—	1
Radovljica	2	1	2	—	1
Šmarje pri Jelšah	6	—	1	—	4
Skupaj	38	12	17	2	31
Nalezljivo vnetje možganov. — Meningitis cerebrospinalis epidemica.					
Kamnik	1	—	—	—	1
Ljubljana (srez)	1	—	1	—	—
Ljubljana mesto	1	—	—	—	1
Skupaj	3	—	1	—	2
Dušljivi kašelj. — Pertussis.					
Ljutomer	8	2	—	—	10
Skupaj	8	2	—	—	10
Sen. — Erysipelas.					
Celje	2	—	1	—	—
Dolnja Lendava	1	—	1	—	1
Gornji Grad	1	—	1	—	—
Kranj	1	—	—	—	1
Kočevje	1	—	—	—	1
Krško	1	—	1	—	—
Litija	1	—	—	—	1
Ljubljana (srez)	1	—	—	—	1
Ljubljana (mesto)	2	1	1	—	2
Novo mesto	2	—	—	—	2
Prevalje	1	—	1	—	—
Ptuj	1	—	1	—	—
Slovenjgradec	—	1	—	—	1
Šmarje pri Jelšah	1	—	—	—	1
Skupaj	16	2	7	—	11
Krčevita odrevenelost. — Tetanus.					
Dolnja Lendava	1	—	—	1	—
Maribor (mesto)	—	1	—	—	1
Ptuj	—	1	—	—	1
Skupaj	1	2	—	1	2
Otročniška vročica. — Sepsis puerperalis.					
Prevalje	1	—	—	—	1
Ptuj	—	1	—	—	1
Skupaj	1	1	—	—	2

Ljubljana, dne 26. maja 1931.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani.

V. No. 416/18.

1558

Razglas

o prvi pismeni ponudbeni licitaciji za zgradbo rezervarja v banovinskem zdravilišču v Rogaški Slatini.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje na podstavi čl. 86 do 98. zakona o drž. računovodstvu z dne 6. marca 1910., ter njegovih sprememb, odnosno spopolnitev za prevzem in izvršitev

rezervarja v Rogaški Slatini prvo javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 15. junija 1931. ob enajstih dopoldne v prostorih tehničnega oddelka kraljevske banske uprave v Ljubljani, hidrotehnični odsek, Stari trg 34/II.

Načrti in proračuni so interesentom na razpolago med uradnimi urami v prostorih hidrotehničnega oddelka, Stari trg 34/II.

Ponudbe je predložiti v obliki enotnega popusta v procentih na uradno odmerjeni proračunski znesek, ki znaša:

492.180-40 dinarjev,

z besedami: štiristodevetdesetdvatisočstoosemdeset dinarjev 40/100.

Zapečateni ponudbe, opremljene s kolkom za 100.— Din, vsako prilogo s kolkom za 2.— Din, morajo izročiti ponudniki ali njih pooblaščenca na dan licitacije z označbo: »Ponudba za zgradbo rezervarja v Rogaški Slatini od ponudnika N. N.«

med 10. in 11. uro dopoldne. Po pošti pravčasno došle ponudbe se vzamejo pod pogojem, ako ponudnik v njih navede, da so mu vsi pogoji znani in da jih brez pridržka prejme. Na poznejše, nepravilno opremljene ali brzojavne ponudbe se ne bo oziralo. Vsak ponudnik mora v ponudbi izrečno izjaviti, da v celoti pristaja na vse splošne in tehnične pogoje ter mora položiti kavcijo, katera znaša za vse vrste del 50.000.— dinarjev, odnosno 100.000.— dinarjev za tuje državljane.

Kavcija se mora položiti najkasneje na dan licitacije do 10. ure dopoldne pri blagajni Dravske finančne direkcije v Ljubljani, banovinski blagajni v Ljubljani, Erjavčeva cesta 13, davčni upravi v Ljubljani v vrednostnih papirjih, oziroma garantnih pismih, izdanih po denarnem zavodu v smislu čl. 24. pravilnika za izvrševanje določil iz oddelka »B« pogodbe in nabave.

Kavcijo je tudi mogoče položiti v gotovini pri državni hipotekarni banki, podružnici v Ljubljani. O položeni kavciji prejme ponudnik blagajnično položnico. To položnico, nadalje potrdilo davčnega urada o poravnavi vseh davčnih plačil, za preteklo četrtletje, odobrenje ministrstva za gradbo, da se sme ponudnik udeleževati javnih licitacij in potrdilo pristojne zbornice za trgovino, obrt in industrijo o sposobnosti je obenem z vročitvijo ponudbe predložiti odprte predsedniku licitacijske komisije. Pooblaščenca morajo predložiti poleg tega pooblastilo, da smejo zastopati svojo firmo pri licitaciji. Banovinska uprava si izrečno pridržuje pravico, oddati razpisano delo, ne oziraje se na višino ponujene vsote, ali tudi vse ponudbe odkloniti brez kake obveznosti.

Vsak ponudnik mora ostati v besedi 30 (trideset) dni po licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 28. maja 1931.

Razglasi sodišče in sodnih oblastev

C 127/31—3.

1553

Oklic.

Zoper Leden Matijo, stavbenega delavca, nazadnje pri tvrdki Slavec na Bledu, sedaj neznanega bivališča, je vložila Burja Anica, trgovka na Rečici št. 6, Bled II, tožbo radi 3271 Din 50 p.

Narok za ustno razpravo se je določil na 19. junija 1931. ob devetih pred tem sodiščem v sobi št. 26.

Laden Matiji se postavlja za skrbnika g. Kobler Fran, advokat v Radovljici, ki ga bo zastopal na njegovo nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sam, ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Radovljici, odd. II., dne 31. maja 1931.

*

Nc I 858/31—3.

1526—3—3

Amortizacija.

Na prošnjo Terezije Jurečič iz Hrastja št. 11 se uvede postopanje v svrhu amortizacije Tereziji Jurečič lastne, baje izgubljene vložne knjižice hranilnice in posojilnice, reg. zadr. z om. zav. v Cerkljah št. 657 v poimenski vrednosti Din 4267-41.

Posestnik te knjižice se vsled tega poziva, da svoje pravice do navedene knji-

žice tekom 6 mesecev od dneva prve razglasitve predstojega sklepa uveljavi, ker bi se sicer knjižica proglasila za neveljavno in bi se Tereziji Jurečič na knjižico naložena vloga izplačala brez predložitve hranilne knjižice.

Prvo vprašanje odpade, ker je hranilnica in posojilnica reg. zadr. z om. zavezo v Cerkljah že podala tozadevno izjavo.

Okrajno sodišče v Krškem, odd. I., dne 27. maja 1931.

*

E 478/31—11.

1521

Dražbeni oklic.

Dne 7. julija 1931 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga d. o. Gerechtja vas, vl. št. 220.

Cenilna vrednost: 11.737.— Din; najmanjši ponudek: 7824.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj.

dne 19. maja 1931.

*

E 2624/30—11.

1522

Dražbeni oklic.

Dne 7. julija 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga d. o. Brezovec, vl. št. 60, 138 in 139.

Cenilna vrednost: 18.516.— Din; vrednost pritlikline: 190.— Din; najmanjši ponudek: 12.500.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj.

dne 19. maja 1931.

*

E 210/31—12.

1524

Dražbeni oklic.

Dne 10. julija 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga d. o. Paradiž, vl. št. 113.

Cenilna vrednost: 1804.—; najmanjši ponudek: 1353.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj.

dne 20. maja 1931.

*

E 277/31.

1556

Dražbeni oklic.

Dne 10. julija 1931 dopoldne ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba polovice nepremičnin: (hiša, gospodar. poslopja, zemljišča); zemljiška knjiga k. o. Založe, vl. št. 63.

Cenilna vrednost: 70.705-58 Din; najmanjši ponudek: 47.140.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko, dne 28. maja 1931.

*

E 320/31.

1557

Dražbeni oklic.

Dne 10. julija 1931 dopoldne ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba polovice nepremičnin: (hiša, gospodar. poslopja, zemljišča); zemljiška knjiga k. o. Ločica, vl. št. 24.

Cenilna vrednost: 35.856-35 Din; najmanjši ponudek: 23.904.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko, dne 28. maja 1931.

E 167/31—5.

1529

Dražbeni oklic

Dne 16. julija 1931. dopoldne ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin, zemljiška knjiga Spodnja Poljskava, vl. št. 28.

Cenilna vrednost 10.808.— Din; najmanjši ponudek 7206.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Slovenski Bistrici, odd. I., dne 1. maja 1931.

*

E 123/31—10.

1525

Dražbeni oklic.

Dne 17. julija 1931 ob polenajstih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Podvrh, vl. št. 260; polovico zemljiške knjige Podvrh, vl. št. 72; zemljiška knjiga Zabukovje, vl. št. 174.

Cenilna vrednost: Din 16.403-66; vrednost pritlikline: Din 1490.—; najmanjši ponudek: Din 10.936.—

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Sevnici, dne 22. maja 1931.

*

E 341/31.

S 1/31-42
604.**Odprava konkurza.**

Prezadolženka zapuščine Rupnik Olge, bivše trgovke v Mariboru, Slovenska ulica št. 20.

Konkurz, ki je bil razglašen s sklepom opravilna številka S 1/31-1 o imovini prezadolženke, se odpravi, ker je bila razdeljena vsa masa, po § 148 k. r.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 28. maja 1931.

*

Sa 6/31-51.
605.**Konec poravnalnega postopanja.**

Poravnalno postopanje Smajs Apolonije, trgovke v Braslovčah, je končano.

Poravnava se je sodno potrdila.

Okrožno kot poravnalno sodišče v Celju, odd. I., dne 27. maja 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Stev. V. 555/1.

1559-3-1

Razglas o licitaciji.

Ker I. javna ofertna licitacija za oddajo del za gradnjo mostu čez Temenico v Poničevah v km 5-63-8-12 drž. ceste št. 2 z proračunjenimi stroški Din 292.274'98, ki se je vršila dne 2. junija t. l. ni uspela razpisuje sresko načelstvo po nalogu kraljevske banke uprave v Ljubljani z odlokom V No 579/2 z dne 6. marca 1931

II. javno pismeno ofertno licitacijo na dan 27. junija 1931 ob enajstih

v sobi št. 7 sreskega načelstva v Novem mestu.

Podrobni pogoji za udeležbo na licitaciji so navedeni v razglasu o I. licitaciji med službenimi objavami v dnevniku »Jugoslovana« št. 99 od 29. aprila 1931.

Sresko načelstvo v Novem mestu, dne 2. junija 1931.

*

T. No. 441/31.

1562

Razglas o licitaciji.

Sresko načelstvo v Celju razpisuje po nalogu kr. banske uprave Dravske banovine v Ljubljani V. N. 605/9 z dne 27. maja 1931. na podstavi členov 86. do 98. zakona o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1910 in njegovih izprememb, odnosno dopolnitev za oddajo izvršitve kanalizacije v javni bolnici v Celju

I. javno pismeno ofertno licitacijo v skrajšanem roku na dan 2. julija 1931. ob enajstih pri sreskem načelstvu v Celju. Vse potrebne podatke in pojasnila dobe zainteresirani v uradnih urah proti plačilu pravnih stroškov pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Celju.

Ponudbe se morajo glasiti v obliki enotnega popusta v odstotkih na cene odobrenega proračuna, ki znaša 151.993'20 Din.

Svojeoročno pisane ponudbe na uradnem formularju, opremljenem s kolkom za 100—Din (priloge s kolkom po 2—Din) morajo izročiti ponudniki ali njih pooblaščenici na dan licitacije v zapečatenem zavetku in z zunanjo oznako: »Ponudba za prevzem izvršitve kanalizacije v javni bolnici v Celju ponudnika N. N.« in sicer neposredno v roke predsednika licitacijske komisije med 10. in 11. uro dopoldne. Poz-

nejše ali nepravilno opremljene ponudbe ne bodo upoštevane.

Vsak ponudnik mora v ponudbi izrecno izjaviti, da v celoti pristaja na vse dražbene in gradbene pogoje ter položiti kavicjo, katera znaša 16.000—Din, odnosno za tuje državljane 32.000—Din.

Kavcija se mora položiti pri blagajni davčne uprave v Celju najkasneje na dan licitacije do 10. ure in sicer v gotovini, državnih vrednostnih papirjih, ali garancijskih pismih izdanih po denarnem zavodu v smislu čl. 88. zakona o državnem računovodstvu in registriranih v smislu čl. 24. pravilnika za izvrševanje določil iz oddelka: B. Pogodbe in nabave.

O položeni kavciji prejme ponudnik blagajniško položnico, ki jo mora hkrati z vročitvijo ponudbe predložiti predsedniku licitacijske komisije.

Hkrati z blagajniško položnico o vloženi kavciji je treba predložiti predsedniku licitacijske komisije potrdilo pristojne davčne uprave, opremljeno s kolkom za 20—Din, da so plačani davki za tekoče četrtletje in potrdilo ministrstva za gradbo, da se sme ponudnik udeleževati javnih licitacij. Pooblaščenici morajo poleg tega predložiti pooblastilo, da smejo zastopati svojo firmo pri licitaciji.

Končno mora ponudnik predložiti uverjenje zbornice za trgovino, obrt in industrijo o sposobnosti za izvrševanje ponudjenega posla.

Kr. banska uprava si izrečno pridržuje pravico, oddati delo brez ozira na višino ponujene vsote, oziroma vse ponudbe odkloniti brez vsake obveznosti.

Vsak ponudnik mora ostati v besedi 60 dni po licitaciji.

Sresko načelstvo v Celju, dne 2. junija 1931.

*

No. 1062/31.

1549

Natečaj.

Zupanstvo občine Škofjavske, srez Celje, razpisuje službeno mesto babice.

Pravilno kolekovane in z vsemi potrebnimi podatki opremljene prošnje je vložiti najpozneje do 20. junija 1931. pri gornjem naslovu. Plača letna znaša Din 1200—, odnosno prosto stanovanje.

Zupanstvo Škofjavske, dne 1. junija 1931.

*

St. 467.

1513a-2-1

Razglas

V gluhonemnico v Ljubljani se sprejmejo ob pričetku šolskega leta 1931/32 vnovič gluhonemi otroci na prošnjo roditeljev ali njih namestnikov.

Prošnje za prijem k pouku ali za sprejem notranjih gojencev v zavod naj se vložijo do dne 30. julija 1931 pri podpisnem ravnateljstvu.

Vsa podrobna pojasnila glej v »Službenih objavah« »Jugoslovana« št. 124 z dne 2. junija 1931.

Ravnateljstvo gluhonemnice v Ljubljani, dne 1. junija 1931

Razne objave

1517-3-2

Poziv upnikom.

Obrtno hranilno in posojilno društvo na Bledu, r. z. z. o. z., se je po sklepu občnega zbora z dne 14. aprila 1931 razdružilo ter prešlo v likvidacijo.

Upniki se pozivajo, naj prijavijo zadruzi morebitne terjatve v zakonito določenem roku.

velepostenik in hotelir na Bledu
Ivan Kenda,
kot likvidator zadruge.

*

Objava.

Izgubil sem letno izpričevalo II. b razreda škofijske gimnazije v St. Vidu nad Ljubljano za leto 1917/18 in letni izpričevali III. in IV. razreda gimnazije v Kranju

za leto 1918/20 na ime: Kocijančič Filip rod. iz Črnic, srez Radovljica.

Proglasam jih za neveljavna.

Kocijančič Filip, s. r.

1547

*

Objava.

Izgubil sem letno izpričevalo V. razreda in I. polletja VI. razreda II. drž. realne gimnazije v Ljubljani iz let 1918/20 na ime: Segar Karl rod. iz Trsta.

Proglasam jih za neveljavni.

Segar Karl, s. r.

Računski zaključek

1563

„Slavije“, jugoslovanske zavarovalne banke
v Ljubljani za leto 1930.

Zguba	Račun zgube in dobička za poslovno leto 1930.		Dobiček
	Din		Din
Izplačila za škode, doživetja itd.	4.694.970'72	Prenosi rezerv	21.626.205'07
Uprava	8.293.463'19	Premije	12.016.344'57
Odpisi	144.216'06	Pristojbine	4.814.011'01
Premijske rezerve	24.817.749'79	Dohodki glavnice	1.722.293'68
Rezerve za škode	2.069.224'44	Razni dohodki	44.611'48
Čisti dobiček	203.841'61		
	40.223.465'81		40.223.465'81

Aktiva	Bilanca 31. decembra 1930.		Pasiva
	Din		Din
Gotovina v blagajni	330.646'99	Delniška glavnica	2.500.000'—
Vloge pri denarnih zavodih	22.720.219'16	Rezerva glavnice	151.346'—
Realitete	1.070.000'—	Splošni rezervni fond	124.814'93
Vrednostni papirji	2.881.172'86	Rezerva za škode	2.069.224'44
Posojila	9.199.925'71	Premijske rezerve	24.817.749'79
Inventar	414.579'—	Terjatve zavarovalnic in poza-	
Terjatve	4.957.421'68	varovalnic	11.320.725'02
Razna aktiva	86.686'04	Razna pasiva	472.949'65
Saldo življ. odd.	374.484'04	Saldo element. odd.	374.484'04
		Čisti dobiček	203.841'61
	42.035.135'48		42.035.135'48

Ta računski zaključek je odobril občni zbor dne 28. maja 1931. Dividenda znaša 6% in se izplačuje pri blagajnah banke Slavije, Ljubljanske kreditne banke in Obrtne banke od 1. junija 1931 naprej.

Upravni svet.

Računski zaključek

1508

„Kovine“, prve jugoslovanske metalurške industrije d. d.
v Mariboru za leto 1930.

Aktiva	Bilanca z dne 31. decembra 1930.		Pasiva
	Din		Din
Blagajna	15.119'92	Akcijski kapital	3.750.000'—
Elektji	889'—	Upniki	6.553.875'49
Terjatve	2.550.277'20	Akcepti	1.408.826'35
Obratne zaloge	3.343.507'—	Dobiček 1930	13.952'80
Investicije:			
Premičnine	2.305.811'81		
Nepremičnine	1.793.885'32		
Prenos izgube	1.743.164'39		
	11.756.654'64		11.756.654'64

Izguba	Račun izgube in dobička.		Dobiček
	Din		Din
Režijski stroški	3.979.180'03	Kosmati dobiček	4.190.665'80
Odpisi	167.532'97		
Dobiček 1930	43.952'80		
	4.190.665'80		4.190.665'80

E. M. Remarque:

106

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izvečku, prepovedan.)

»Mislim, da,« je dejal Karol, »ali hočeš napraviti z njim kako kupčijo?«

Albert je zmajal z glavo. »Ima dosti denarja?«

»Ko sena,« je odvrnil Albert z nekim respektom.

»Poglej, tam prihaja Artur!« je zaklical Willy smeje se.

Med zadnjimi vrati se je pojavil ko kanarček rumen plašč. Par ljudi se je dvignilo in se navalilo nanj. Ledderhose jih je porinil na stran, pozdravil pokroviteljsko tega in onega ter je šel med mizami naprej ko general. Presenečen sem opazil, kakšen trd, neprijeten izraz je zadobil njegov obraz; izraz, ki se ni izpremenil, četudi se je Artur smehljaj.

Pozdravil nas je precej od zgoraj navzdol. Najbrže se ni pozabil na tistega prašiča. »Vsedi se, Artur,« se je muzal Willy. Ledderhose se je obotavljaj, toda ni mogel premagati izkušnje, da nam ne bi tu v svojem kraljestvu pokazal, kakšen kujon je postal.

»Samo za trenutek,« je dejal in se vsedel na Albertov stol, ker je šel ta po dvorani, ko da nekoga išče. Hotel sem iti za Albertom, toda opustil sem to namero, ker se mi je zdelo, da gre samo na dvorišče. Ledderhose je naročil likerje ter začel obravnavati z nekim možem, na čegar prstih se je kar bleščalo samih diamantov, o desetstisoč parih vojaških čevljev

in dvajsetih vagonih starega železja. Od časa do časa se je s pogledom prepiral, ali ga poslušamo.

Albert je hodil medtem ob oddelkih z baržunastimi zavesami. Nekdo mu je nekaj povedal, kar ni mogel verjeti, kar ga je pa vendar ves dan tako težilo, ko da nosi desko na glavi. Ko je pogledal skozi razpredel zaves v predzadnjem oddelku, je imel občutek, ko da je padla nanj ogromna sekira. Sekundo se je opotekal, potem je potegnil zaveso na stran.

Na mizi so stali kozarci za sekt, zraven je ležal šopek rož, namizni prt je bil premaknjen tako, da je visela polovica na tleh. Za mizo je ždel v stolu neka blondinka. Obleko je imela razgaljeno, lase zmršene, prsa so bila nepokrita. Deklina je bila obrnjena s hrbtom proti Albertu, brenčala je neko popevko in si popravljalala lase pred ogledalom.

»Lucija,« je dejal Albert hripavo.

Obrnila se je in strmela vanj ko v strah. Krčevito se je poizkušala smehljati, toda trepet njenega obraza je zamrl, ko je videla, da počiva Albertov pogled na njenih razgaljenih prsih. Nobena laž ne pomaga. Boječe se je stisnila za stol. »Albert — jaz nisem kriva —« je brbljala, »on — on je bil —« naenkrat je začela prav hitro blebetati: »Omami me je s pijačo, Albert, branila sem se, toda on mi je vedno natakal, tako da nisem ničesar več vedela, prisegam ti —«

Albert ni odgovoril.

»Kaj se pa godi tu?« je vprašal naenkrat nekdo za njim. Bartscher se je vrnil z dvorišča in se je zdaj tu majal semintja. Pihal je dim svoje smotke Albertu v obraz. »Ste vtaknili malo svoj nos tu noter, kaj? marš, izgubite se!«

Albert je stal trenutek ko omamljen pred njim. Z nenavadno jasnostjo se mu je zapičil v možgane obokani trebuh, križasti vzorec rjave obleke, zlata verižica za uro in njegov široki, rdeči obraz.

V tistem trenutku se je Willy pri naši mizi ozrl po dvorani. Takoj je skočil pokonci, prevrnil par ljudi in dirjal po dvorani. Toda bilo je že prepozno. Predno je pritekel Willy do Alberta, je imel ta že revolver v roki in je streljal. Vsi smo tekli tja.

Bartscher se je poizkušal s stolom kriti; — toda dvigniti ga je mogel samo do svojih oči. Albertov strel se je zapičil dva centimetra nad očmi v čelo. Prav malo je meril; — saj je bil vedno najboljši strellec v stajnji in je znal ravnati v svojim revolverjem. Bartscher je telebnil na tla. Noge so drgetale. Strel je bil smrten. Deklina je javkala. »Ven!« je kričal Willy in držal v šahu goste lokala, ki so navalili do tega oddelka. Vlekli smo Alberta, ki je stal nepremično in strmel v deklino, čez dvorišče, čez ulico, v najbližji kot, ki se je nahajal na temnem prostoru, kjer sta stala dva voza za prevažanje pohištva. Willy je prišel za nami. »Še to noč moraš izginiti od tod,« je dejal hropeč.

Albert ga je tako pogledal, ko da se je šele sedaj prebudil iz sanj. Potem se nam je hotel iztrgati. »Pusti to, Willy,« je dejal okorno, »vem, kaj mi je zdaj storiti.«

»Ali si znorel?« ga je nahrulil Kosole.

Albert se je nekoliko opotekal. Prijeli smo ga. Branil se nas je. »Ne, Ferdinand,« je dejal tako tiho, ko da je zelo truden, »kdor napravi eno, mora tudi drugo.«

Počasi je šel proti ulici.

Kam naj grem, kje naj kupim...

da bom dobro postrežen ...?

Malinovec

pristen, naraven na malo in veliko prodaja lekarna doktor G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6

Kupite samo prave svetovno znane

»Lubasove« harmonike

Nizke cene! Najboljše blago!

Franc Lubas Ljubljana

Velesojem paviljon E

Vse vrste HARMONIK

kakor tudi kromatične najboljše in najceneje kupite pri izdelovalcu harmonik

Franc Kuder postaja Drenov grič pri Vrhniki — Jugoslavija Priznana najboljša domača izdelovalnica. — Nizke cene.

Za splošno ključavničarstvo se priporoča

IVAN KRALJ Ljubljana

Gregorčičeva ul. št. 5

Oglašujte v »Jugoslovanu«

Kavarna Restavracija Klet

„Zvezda“

Dnevno koncert lastnik Fr. in Roza Krapeš, vulgo „Ziveli“ Ljubljana

762

„Hamad“

Smrt ščurkom, stenicam, mravljam, muham in bolham! Take in druge kemične predmete prodaja Slovenec na velesojmu v drevo-remu dežnik št. 927

Ciril Štramsak Dev. Marija v Polju pri Ljubljani.

1382

Ferdo Primožič

inžerstvo in parketarstvo Trnovski pristan 4 Ljubljana

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Dobava in polaganje parketov, popravila, struženje starih parketov

Delo solidno!

1844 Cene zmerne!

Fotomeyer

Maribor, Gosposka ul. 39. — Vse foto-potrebščine kakor aparati se dajejo na obroke. Izdelava amaterskih slik v 4 urah.

984

Žima

najfinejša za modroce — iz samih govejih repov — jamčim, da je čista, nič mešana, kakor tudi cena nizka in solidna postrežba. Oglejte si na velesojmu paviljon K. Stanko Remič, predilnica in čistilnica najfineše žime Ljubno ob Savinji vsako nedeljo in praznik. 1390

Razprodaja

po ponovno zelo znižanih cenah vsem moškim, fantovskim in dečjim oblekam, modnim in sportnim hlačam, usnatim in lister-suknjičem, površnikom itd. samo

v konfekciji

FRANDE

Ljubljana

Gradišče št. 4 v bližini nunske cerkve

Dobro blago v trpežni izdelavi po brezkonkurenčnih cenah.

Vabimo na ogled pred nakupom.

Soboslikarski vzorci

(šablone), lepi in moderni, na velesojmu, paviljon „K“. 1353

Zidana hiša

prikladna za obrtnika, pol ure od Mokronoga. Rodovitna njiva, dve parceli za vinograd, sadovnjak. — Poceni proda Jozef Perko, Srednji Lakmic, pošta Mokronog. 1379

Makulturni papir

po nizki ceni prodamo. Pošljamo tudi izven Ljubljane. Naročila sprejema in izvrši uprava »Jugoslovan«. Ljubljana. Gradišče 4.

Uspešna reklama

oglašanje v »Jugoslovanu«

Trgovski pomočnik

majša moč, želi premeniti mesto s 1. julijem. Naslov v oglaš. oddelku »Jugoslovan«

Telefon 2059

Premog suha drva

Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Mlado uradnico

pridno in vestno, išče večje podjetje. Pogoji slovenska stenografija, strojepisje in obvladanie nemškega jezika v govoru in pisavi, kakor tudi korektni hrvaški diktat. Ponudbe na oglašni oddelku »Jugoslovan« pod šifro: »Perfektna moč«

Modroce,

otomane, divane, razne fotelje in vse tapetniške izdelke Vam nudi najsolidnejše in najceneje

Ignacij Narobe

tapetnik Ljubljana Gosposvetska 16 (pri Levu) 1348

Chevrolet

16 sedežen omnibus model 28, prevožen 37.000 km, v zelo dobrem stanju, z dvema kompletnima rezervama na prodaj za ceno Din 38.000. — Informacije pri DESA družba z o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 24. 1399

Barvamo

in čistimo blago vsake vrste. Poizkusite i Vi pri nas A. Kollaš, Kranj 1154

Nogavice, roka-

vice, volna in bombaž 463

najceneje in v veliki izbiri pri

KARL PRELOG Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Znatne stavbne prihranke

dosežete, če Vam izvrši načrte, proračune in nadzorstvo Tehnični biro »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg št. 25/1 507

Kovčke za potovanje

vsake velikosti in vrste, ročne torbice, aktovke, listnice, nogometne žoge, nahrbtnike, športne pasove itd. v največji izbiri in po najnižji ceni dobite pri 1318

Ivanu Kravosu

Maribor Aleksandrova c. 13

Kdor

hoče elegantno oblečen biti, naj se zgleda pri

Gombocu

Maribor Tattenbachova ul. 41

NOGAVICE, ROKAVICE, KRAVATE, SRAJCE, ŽEPNE ROBCE, damske torbice, toaletne potrebščine kupite najceneje in najboljše pri

JOSIP PETELINC

blizu Prešernovega spomenika ob vodi

1012

Kneginja Zurova

je knjiga, ki pripoveduje o trpljenju zaradi požrtvovalne in idealne ljubezni. To je knjiga, ki Vas bo globoko ganila. Zopet in zopet jo boste vzeli v roke. Knjiga velja Din 30 — broširana, Din 35 — v polplatno vezana, s poštnino Din 1 — več. Naroča se pri upravi »Jugoslovan«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

Ploščice za štedilnike, Stensko oblogo

Peči - sobne in krušne FAMA azbestni tlak

Ksilolitni tlak

Keramični tlak

Strešna opeka Ceresit

In ves ostali gradbeni material vedno najcenejše pri:

Keramični in gradbeni material

L. Battelino & Co.

Ljubljana - Miklošičeva cesta 15

Telefon 2037 1250

Ni lepšega dekleta, kot je Slovenka v narodni noši

Svila za krila, kakor tudi svileni robci z resami so pravkar došli.

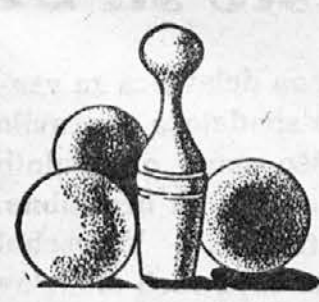
Vzorci so posnети po starih narodnih nošah.

A. & E. Škaberne Ljubljana

Philips RADIO aparati

velesojmenj Paviljon G 186-189

„Centra“, Ljubljana, Masarykova c. 12

Gostilničarjem in privatnikom

nudim KROGLE (lignus santus) za baliranje, akor tudi KEGLE za kegljišče po najnižjih cenah

LOVRENČIČ VIKTOR strugar

Ljubljana, Zalokarjeva ulica št. 13.

Oglejte razslavo na velesojmu

PARK HOTEL BLEED

oddaja v svojem PENSION RIKLI

sobe z dnevno prebrano Din 68 —

Pozor!

Kdor želi imeti solidno izvršena pleskarska dela po konkurenčnih cenah naj se obrne na trdiko

Ivan Brunčič, pleskarstvo

Ljubljana, Kolodvorska ul. 23

Telefon št. 3476 1319

Dlačice na bradi itd.

Vas ženirajo, cenj. dame, kvarijo Vam Vašo lepoto, eleganco in sramežljivost. »VENERA“-eliksir Vas reši v par sekundah vseh nepotrebnih dlak. Naročite še danes lepo dišeči »VENERA“-eliksir. Ne bo Vam žal.

Bočica 10 Din (predplačilo), povzetje 18 Din, dve 28 Din, tri 38 Din, razpošilja:

R. COTIC = LJUBLJANA VII

1200 Kamniška ulica 10a

Otvoritev nove torbarske delavnice

v kateri se dobe po zelo nizkih cenah aktovke, kovčki, ženske torbice itd.

Priporoča se za popravila

CARLO JOSIP, Maribor, Kopališka ul. 2.

(Scherbaumov paviljon) 1386

Repič Fran

sodarsko podjetje 1157

Ljubljana — Kolezijska ulica 18

Se priporoča obiskovalcem velesojma za ogled razstavljenih del v paviljonu E zunanje lope.

Detajlna prodaja.

Najmodernejši
in najcenejši
aparati
za
hlajenje

Električne
popolnoma
avtomatične
hladilne
omare

»Semperfrigide«

Dosežejo vsako željeno temperaturo in jo avtomatično vzdržavajo

Prvovrstni izdelki v vseh potrebnih dimenzijah. Kakor za mala, tako tudi za največja gospodinjstva, za trgovine z živili in mesnimi izdelki, mesarije, delikatese, hotele, letovišča, gostilne, restavracije in bolnice je mogoče dobiti le pri:

Samoprodaja hladilnih strojev »Semperfrigide«

Bančni zavod »Merkator«, Kavčnik & Co., d. z o. z.

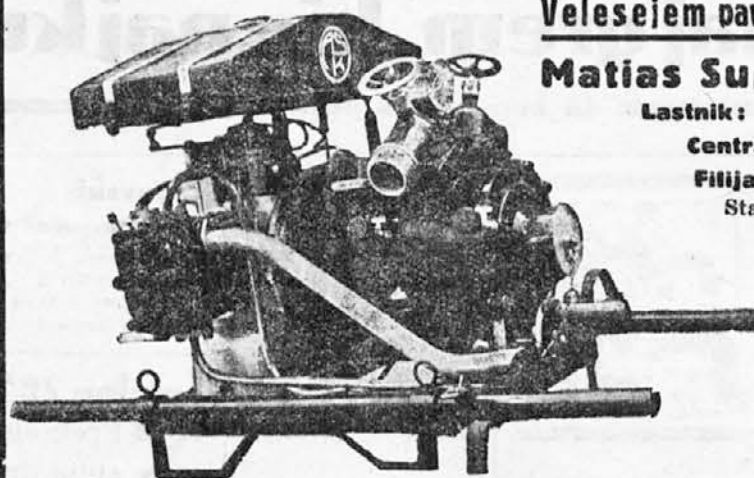
Ljubljana, Šelenburgova 7/II

Blagovni oddelek

Obiščite paviljon „H“, 335-337

Zastopstvo za Ljubljano: Elektrolonska družba z o. z.

1392

Velesejem paviljon G 591-592

Matias Supan in sin

Lastnik: Andrej Supan

Centrala: Kropa.

Filijala: Ljubljana

Stari trg šte. 2

Izdelovanje
gasilskih motor-
nih brizgaln in
decimalnih teht-
nic. - Specialno
popravljanje
istih kakor vseh
drugih tuzem-
skih in splošno
ključav-
ničarstvo.

1387

Potniki, železničarji in dijaki so
z aktovkami kovčegi
in podobnim najsolidneje ter najceneje postre-
ženi pri

A. PREKUH

Ljubljana, Stari trg šte. 26

ki izdeluje vse to čisto po poljubnih željah ter
prevzema popravila

952

I. SLANOVIC

806

Splošno ključavničarstvo, LJUBLJANA
Gajeva ulica 2

Se priporoča za vsa v to stroko spada-
joča dela. Specijelno za delikatesna in
slaščičarska namizna in izložbena stojala
iz medenine ali železno poniklovana.

BULC Co. ADANA

INDUSTRIJA EMAJLNIH IZDELKOV

Raznih nadpisnih tabel: hišnih uličnih in krajevnih.

Izdelava raznih črk v žganem emajlu.

Prodaja raznih patentnih izdelkov.

LJUBLJANA

DISARNA Sv. PETRA 21/II. TELEF. 2944

Ljubljanski
velesejem:

1378

paviljon G./595-596 in paviljon J/657

VI 13681/31-1.

Razpis

Mestno načelstvo v Ljubljani raz-
pisuje ofertalno licitacijo za napravo
železobetonskega mostička
čez potok Prošco na Izanski cesti.

Ponudbe je treba pod običajnimi
pogoji vložiti pri mestnem gradbenem
uradu, Nabrežje 20. septembra do
ponedeljka, dne 8. junija do 11. ure
dopoldne. Tam se dobe tudi vsi raz-
pisni pripomočki.

Mestno načelstvo v Ljubljani
dne 1. junija 1931.

1396

FOTOKERAMIKA - UMETNO
SLIKANJE NA STEKLO

M. Stanišić i Sinovi, Sombor

Ljubljanski velesejem
Paviljon J 658-659

1000 Din plačam

ako Vaših kurjih očes, bradavic,
trde kože, bul itd. ne odstranite
v 3 dneh z

RADIO BALZAMOM.

Na velesejmu pav. H št. 306 (zno-
traj) bo nad 100 zahvalnih pisem
vsakemu na ogled. Po pošti po-
šiljam franko: 1 lonček za 10 Din
(predplačilo), na povzetje 18 Din;
dva 28, tri 38 Din. V inozemstvo
več poštne. - R. COTIČ, Ljub-
ljana VII, Kamniška 10a (Janševa)

Moderna električna
svetilna telesa

v nova stanovanja (lustre, ampule, krogle,
lampione etc.)

iz velike izbire solidno dobavlja in inštalira

ELEKTROINDUSTRIJA D. D.

Ljubljana, Gosposvetska cesta 13

Telefon Interurban 2314 983

Št. 112/pr.-1931.

1373

Razpis službenih mest.

Na podlagi pooblastila ministrstva za
socialno politiko in narodno zdravje z
dne 26. maja 1931 S. br. 9729 razpisuje
uprava bolnice za duševne bolezni Ljub-
ljana-Studenec

2 mesti uradnih pripravnikov
s kvalifikacijo po § 45. odst. 2, zakona o
uradnikih (Službeni list z dne 15. aprila
1931 kos 25) in s prejemki, ki jih določa
§ 23, odst. 2., tega zakona.

Pravilno kolkovane in po določitih § 3
zakona o uradnikih opremljene prošnje je
vlagati pri upravi bolnice za duševne bo-
lezni Ljubljana-Studenec v Ljubljani, Po-
ljanski nasip 52

do 18. junija 1931.

Uprava bolnice za duševne bolezni

Ljubljana-Studenec

v Ljubljani, dne 30. maja 1931.

Od dobrega najboljši je le

423

Gritzner-Adler
šivalni stroj in kolo

Elegantna
izvedba
najboljši
materijal

URANIA

pisalni stroj

v 3 velikostih

Novost!

Šivalni stroj

kot damska pisalna miza

Le pri

Jos. Petelinc
Ljubljana

za vodo, blizu Prešernovega spomenika
Zmerne cene tudi na obroke! Tel. int. 2913

„DESA“

DRUZBA Z O. Z.

Zastopstvo General Motors avtomobilov

Chevrolet
G. M. C. Truck
Oakland
Pontiac

naznanja, da se je

preselila

v prostore novozgrajene garaže

na Dunajsko cesto št. 24

Najmodernejša urejena delavnica za vsa-
kovrstna v to stroko spadajoča popravila
in povečano skladišče samo originalnih
nadomestnih delov jamčijo za brezhibno,
hitro in ceneno postrežbo. — V posebni
dvorani je stalna razstava vseh modelov
zastopanih avtomobilskih znamk

DESA, družba z o. z.

Ljubljana, telef. 22-92 Maribor, telef. 28-50

1378